

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره ی رۆشنییری

*

خاوهنی ئیمتیاز: شهوکهت شیخ یهزدین

سهرنووهر: بهدران شههمهدههیب

***

ئاوینهی جادوو

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ناراس، گهرهکی خانزاد، ههولتیر

ئيرينا ژيلزنوفا

ئاوينه جادوو

كۆمەلە ئەفسانە

وەرگيرانى:

حوسين شيربەگى

كتىب: ئاوينه جادوو - كۆمەلە ئەفسانە

نووسىنى: ئيرينا ژيلزنوفا

وەرگيرانى: حوسين شيربەگى

نووسىيار: فەخرەدين ئامىديان

بلاوكراره ئاراس - ژماره: ۴۶۳

دەرھىنانى ھونەرىي ناوھو: ئاراس ئەكرەم

ھەلەگى: شېرزاد فەقى ئىسماعىل

سەرپەرشتىي چاپ: ئاوپرەحمانى حاجى مەحمود

چاپى يەكەم، ھەولير - ۲۰۰۶

لە كىتەبخانەي گشتىي ھەولير ژماره (۳۵۳) ي سالى ۲۰۰۶ ي دراوھتى

وتەيەك لەبرى پيشەكى:

مندالان و ميړمندالانى ئيمه، يانى داھاتووى ئەم ولات و نيشتمان و كۆمەلگا و جەماوەرە؛ كە دىتم ئەم خۆشەويست و جگەرگۆشانه زۆر لە ياد چوونەتەو و فەرآمۆش كراون و كارى ئەدەبى و ھونەرييان بۆ ناكړى، بەزۆر كەسم وت چالاكى ئەدەبى و ھونەرى پيشكەش بەم ئازيزانە بكەن و بەياديان كەنەو. ناخري قسە و باس ھاتە سەر ئەوھى كە بۆخۆم قولى لى ھەلمالم و دەسپيتكەرپكى تازەى ئەم قوناغە تازە بم و چيرۆك بۆ مندالان و ميړمندالان بنووسم و ھەرگيپر.

بەم مەبەستەو سى كتيبم ھەرگيپرانە سەر زيانى كوردى كە ئەم بەرھەمە يەكەمىنبا نە. بەو ھىوايەى ئەم رېگە و رېبازە، رېبوارى زۆر بى و مندالان و ميړمندالانمان لە خويندن و نووسىنى كتيبى كوردى بېبەش نەبن.

ئەم ھەرگيپرانە لە رووى كتيبى جادووى ئيرينا ژيلزنوفا بە ھەرگيپرانى فارسى، شەھىن نەوورۆزى باستانى، چاپى ۱۳۷۸ى تاران، بلاوكەرەوھى جوويا، بەئەنجام گەيشتووە.

وھەرگيپر

داربېرى دلۆقان

دهيهه ويست بيبري تهوه. داره كاج كه تهوري له دهست نهودا ديت، به گريانهوه گوتي:

«نهى دارپر من مندالانى بچكولهه هه به كه له سه ر لك و پويى من دهژين. به رههه و به ره كهه ده ليم. بيتوو بمكوژى هه موو بنياده مه كان ده مرن.»

دارپر دللى به و يش سووتا و وازى لي هينا. نه مجار روويكرده چناره نه فراههك و ويستى وه بهر تهوري دات. چناره نه فراهه پاراوه و گوتي: «نهى دارپر په پوهله و زهرده واله له شيله ي من ده خون؛ بيتوو بمكوژى نه وان له برسارن ده مرن.»

دارپره كه دللى به و يش سووتا و چوهه شوين سپيداريك. سپيدار يش گوتي:

«دارپره كه! من به گه لاكانم سي بهر پيك دينم و ريبواري ماندوو له ژير نسي مندا دهحه سي تهوه؛ ئيستا تو ده تهه وي من بشكيني؟»

دارپر سپيدار يشى نه برى. وه لحاسل رووي كرده هه ر دارپك، دللى به و داره سووتا و نه يتوانى بيبري تهوه؛ دارپك به رى بوو. دارپك سي به رى بوو. دارپك ديمه نى جوانى بوو. ده واي دارپك بو ده و او و ده رمان كه لكى بوو؛ وه لحاسل هه موو دارپك كه لك و قازانجى بوو. ئاخري كه ي ماندوو بوو و له سه ر دارپك دان يشت و به خو ي گوت:

«نه مده زانى دار يش ده توانى قسان بكات. ئيستا كه نه وه ده زانم چى بكه م؟ من دللم نايه داره كان بيرمه وه. به لام كاتيك چوومه وه مالى چ و له لاميك به ژنه كه م بده مه وه؟» هه ر له و كاتده ا چاوى به پياويكى پيرى ورديله ي ريش سبى كه وت، كه له نه بو داره كانه وه به ره و رووي ده هات. ليباسى پيره پياو له پتستى دار بوو؛ كه وش و كلاوه كه شى له گه لاي دار بوو. پياوه پيره به كا بر اى دار پر ي گوت: «سه لاموعه له يكم. نه وه بو»

له روژگارى پيشوودا دارپك له روخى دارستانيك ده ژيا. روژيك رووي كرده نيو دارستانه كه تاكو برپك دار برى و بو مالى به ريه ته وه. كا بر اى دارپر، له شانى داره سه روويك ويسا و ته و ردا سه كه ي هه لينا وه. داره سه روو به تكا و نزاوه گوتى:

«دارپر مه مكوژه؛ من لاوم و لك و پويى تازه و بچكولهه هه به.»

دارپر به زه بى به حالى داره سه روودا هات و رووي كرده دار به روويه ك و ده يهه ويست به ته و ره كه ي لى بدات، دار به روو به ده نكيكى له رزو كه وه گوتى:

«دارپر مه مكوژه؛ به رووي من هيشتا كالن و بيتوو له نيو بچن ئيدى هيچ داره به روويه ك ناروى.»

دارپر به زه بى به داره به روودا هات. روژيشته بن داره كا جي ك و

دلتهنگی؟ بلایی شتیک توی نارحمت کردی؟»

دارپر وهلامی داوه: «به هوی چیهوه سه رخوش بم؟ من هاتمه نیو دارستان بریک دار بیرمهوه؛ بهلام نه متوانی خوم رازی بکه م و داریک بشکینم. داره کانیس وهک نیمه ههستیان ههیه و قسان دهکهن. نه وان لیم پارانهوه و دلیم پیمان سووتا.»

بیره پیاو بزهیه کی هاتی و گوتی: «تو پیاویکی دلوقانی. نهی دارپر! من سپاست دهکهم و دهمهوی به هوی دلوقانی تووه پاداشتت بدهمی. لهمه و بهدوا شانس و ئیقبال پروت تیدهکا و ئیدی پیوستت به داربری نامینتی؛ بهلام وشیاربه به ته ماح نه بی؛ نه گینا شهیتان فریوت ددها. نه م گۆچانه زیرینه بگره وهک چاوی خوت ناگاداری لی بکه.»

بیره پیاوی وردیله، گۆچانه زیرینهیه کی دا به کابرای دارپر که به قهرایی دهرزیه کی لیفه دورین ده بوو. پیشی گوت: «هاتوو پیوستیت به شتیک بوو، نه م گۆچانه راوه شینه. هاتوو مالت ویست نه م گۆچانه له سهر شارهمیرووله راوه شینه؛ دهم و دهست مالتیکی جوانت بو پیکدی. هاتوو برسیت بوو له سهر مه نجه ل یان قابله مه رایوه شینه؛ ههر چیشتیکی خۆشی بتهوی له مه نجه لندا ته یار ده بی. هاتوو شه ربه تت ویست گۆچانه که به ره و داری چنار نه فرا راوه شینه تا کو شه ربه تی خوشنوش له بوت حازر بی. بیتوو ئیشتیات له میوه بوو گۆچانه کهت به ره و داری سیو یان ههرمی راوه شینه، میوه ی گهییوی شیرین به سهر لاقتدا ده وری. بیتوو جلوه رگت ویست به ره و کرمی هاوریشم رایوه شینه؛ پارچه ی جوانی هاوریشمیت بو ساز ده بی. نه گهر ههنگوبنت دهوی، به ره و کوار و پلوره رایوه شینه؛ پر له ههنگوبن ده بی. ته وای نه م بهر و بار و به ره مانه ت له بری نه و چاکه ی له گه ل مندالانی من - داره کانی نه م دارستانه دا - کردت، وه چنگ ده که وی؛ چونکه من باوکی دارستان و میری ئیره م.»

بیره پیاوی وردیله؛ به ریزه وه به ره و دارپر نووشتاوه؛ سپاسی کرد و له چاو ون بوو. دارپر به ره و مالتی وه ری کهوت. ژنی دارپر ژنیکی به دغه پر بوو. نه و ژنه کاتی دیتی میرده که ی دهست به تال به ره و مالتی دیته وه به ره و نه و رای کرد و نه راندی:

«نه ی کوانی دار و شوول و فریزوو؟»

دارپر گوتی: «من دلیم نه هات داره کان بیرمه وه.»

ژنه که ی کاتی نه م قسه ی بیست، تووره تر بوو و گوتی: «ئیسنا به شوولنه تهر تیبه رت ده بم و کوتانیکی باشت ده کوتم؛ تا کو بوت بیته عبیره ت.»

جا ژنه دهستی دا شوولنه تهر؛ به لام دارپر گۆچانه زیرینه ی راوه شانند و له بن لیورا گوتی: «نه ی شوولنه تهر خیزانم ته می که.» هیشتا نه م قسه ی له زار نه هاتبووه دهر، داره کان به ربوونه سه روگوتلاکی ژنه. ژنه هاواری لی ههستا: «ئای بگه نه فریام؛ تکا ده که م مه مکوتن.»

کاتی دارپر دیتی ژنه ته می بووه، گۆچانه که ی راوه شانند و شوولنه تهر رویشته وه سهر جیگه ی خۆی.

دارپر چوو بو دارستان و شاره میرووله به کی دیته وه و گۆچانه که ی راوه شانند و گوتی: «نه ی میرووله کان مالتیکم بو دروست که ن.» گه راوه کوخه که ی خۆی. سبهینی به یانی، کاتی له خه وه ههستا ته ماشای کرد مالتیکی جوانی بو ساز کراوه. له مه وه بهدوا له و ده ورو به رده که سیتیکی خوشحال و شادمانتر له و نه ده بینرا. ئیدی په رۆشی چیشت و خوارده منه نی نه بوو؛ چونکه ههر کاتی ئیشتیای ههر چیشتیکی کردبایه، مه نجه له که ی پر له و چیشته ده بوو. ههر لیباستیکی بوستایه کرمی هاوریشم بو حازر ده کرد. گایه ل مه زراکه یان بو ده کیلا و میرووله گه غمیان بو ده چاند و ده باندووریه وه. ژنه که شی له وه بهدوا له ترسان به دغه ری نه ده کرد.

خۆشه ویستان! نیمه ده زانین که له م دنیا یه دا زور که س پیمان خۆشه له

جیڱه‌ی داریډا بواپه‌ن؛ به‌لام داریډا پی‌اوی‌تیکی دلۆڤان بوو و چ ته‌ماحیتیکی نه‌بوو و ئاوات و هیوا و داخوازی سه‌یر و سه‌مه‌ره‌ی نه‌بوو. نه‌و له‌سه‌ره‌ی نه‌م دنیا‌یه ته‌مه‌نیکی درێژ و پر له‌کامه‌رانی و شادمانی بوو و کاتی سه‌رده‌می کۆچی دوایی هات، ئامۆژگاری منداله‌کانی کرد که له‌گه‌ڵ خه‌لک دلۆڤان بن و به‌ته‌ماح نه‌بن.

منداله‌کانیشی ئامۆژگاری نه‌ویان به‌جی هینا و له‌گۆچانه‌ی زی‌پینه به‌قهرایی ژبانیان دا‌ویان ده‌کرد. تا‌کو رۆژتیک نه‌م گۆچانه‌ی که‌وته ده‌ستی کابرایه‌کی به‌ته‌ماح و گه‌لخۆ و نه‌م دال به‌دال داخوازی سه‌یر و سه‌مه‌ره‌ی ده‌کرد. رۆژتیک له‌گۆچانه‌ی ویست خۆر له‌زه‌وی نزیکتر کاته‌وه، تا‌کوو پستی گه‌رم کاته‌وه خۆر له‌م داخوازه‌ی تووره‌ی بوو و نه‌وه‌نده‌ی تیشک به‌ره‌و کابرای گه‌لخۆ هاو‌یشت تا‌کو کابرا و هم‌ماله‌که‌ی ئاوریان تی به‌ریوو. گۆچانه‌ی زی‌پینه‌که‌ش له‌گه‌رمادا تهاوه و له‌نیو‌چوو. داره‌کان نه‌م روودانه‌یان دیت؛ به‌لام خۆر نه‌وه‌نده‌ی تووره‌ی بوو، هم‌موو شو‌پینیکی داغ داگه‌راند. داره‌کان ترسان و زبانیان له‌گۆ‌چوو و له‌وه به‌دوا ئییدی نه‌یان‌توانی قسان بکه‌ن.

ورچ و كيرى دلؤفان

دهچوو که ده بی کوخیتی دیهاتیایانه له م ده وروبه ره بیته؛ به لام نه یده زانی چون خوی له نیو داره کانه وه ده ربا ز کات. ناخریه که ی به زحمه ت و زۆرتیکی زۆر، چوو پیتی و تیگه یشته کوخیتی گه وره له ویتیه. له پیشدا نه یده ویست بچیتته نیو کوخکه که؛ چونکه وایده زانی وهرزرتیکی ئاساییه و به شقه م خاوه نی کوخک خوی له چاری ئه و نه یه؛ به لام وه یادی هاته وه جیگه یه کی دیکه نییه تا کو ئه و بچیت؛ ده سا چوو نیو کوخکه که. کابرا سه ری به هه موو ژوو ره کاندای کرد؛ به لام که سی به رچاو نه هات. له ناکاو و رچیتی گه وره وه ده رکه وت و بۆلای هات. ورچه لینی پرسی: «لیره چ ده که ی؟» وهرزرت ترسا و به زه ینیدا هات ورچه له ت له تی ده کات؛ به لام ورچه کارتی که به و نه بوو. ورچه دیسانه که پرسی: «لیره چی ده که ی؟ بلتی بتوانم یارمه تیت بده م؟» وهرزرت وه لامی داوه: «من له مالی خزمان ده گه رامه وه و له دارستاندا ریگه م ون کرد و له تاریکیاندا نازانم بۆ کوئی بچم. تکایه پیم بلتی ده بی ئه مشه و له کوئی رابویرم؟» ورچه که گوتی: «ده توانی ئه مشه و له م کوخکه دا رابویری. جگه له من که سیکی دیکه لیره دا نییه.»

وهرزرت دیتی هویه کی نییه له م ورچه بترسی؛ ده یجا خولقی ورچه ی قه بوول کرد و ورج بریک خوارده مه نی بۆ هیئا و بۆخویشی دانیشته و له گه لی خوارد. وهرزرت دیتی ورچه راست وه کوو به شه رشت ده خوا. له پاش شینو خواردن - که خوین بۆ خه وتن ساز ده کرد - وهرزرت دیتی که ورچه له سه ر ته خته خه و ده خه وئ. ورچیتی عاجباتی بوو. به ته نیا له کوخکی گه وره دا ده ژیا وه ک بنیاده مان ده یخوارد و ده خه وت. به یانی ورچه به رقه نده ی بۆ وهرزرت هیئا و لیتی پرسی: «ئیستا ده ته وئ چی بکه ی؟»

وهرزرت وه لامی داوه: «ده مه وئ بچمه وه بۆ مالی.»

ورچه گوتی: «باشه برۆ». کابرا له کوخک هاته ده ری و به ریگه وت و

عه یام و سه رده مایه ک وهرزرتیکی پیر بوو که له گه ل کچه که یدا ده ژیا. خیزانی چه ند سالییک پیشتر مردبوو. هه موو خزم و که سی کابرا له ئه و به ری دارستان ده ژیان و وهرزرت و کچه که ی به ته نیا له ئه مبه ری دارستان بوون. رۆژتیک وهرزرت رای هاته سه ر ئه وه ی سه رتیک له خزم و که سه که ی بدات. کچه که ی ئامۆژگاری کرد ناگاداری خوی بیته تا کو ئه و ده گه ریته وه. وهرزرت وه ری که وت و گه یشته دارستان. دارستانه که زۆر چروپر بوو؛ به لام وهرزرت ریگه ی خوی دینه وه و له دارستان تیپه ری. چه ند رۆژتیک له لای خزمان بوو. هه موویان ساخ و سه لامه ت بوون. پاش چه ند رۆژ وهرزرت گه رابه وه. له ریگه دا - کاتی شیوان - گه یشته دارستان و ریگه ی ون کرد. دارستان ئه و نه وند چروپر بوو که نه یده زانی له کام لاوه بروات و هه ر به ده وری خویدا ده خولاوه. جاروبار له نیوان لک و پۆی داره کانه وه تیشکیکی وه به ر چاو ده هات و هه ولی ده دا خوی بگه یه نیته ی. وای بۆ

چووه نیو دارستانهوه؛ بهلام سهیر ئهوه بوو بهههه لایه کدا ده‌رۆیشت ههه ده‌گه‌یشتهوه بهرامبه‌ری کۆشکه‌که. بانگی شیوان گه‌یشتی و ئهوه نه‌یتوانی رینگه‌ی ده‌ریاز بوون له دارستان بدۆزیتته‌وه. دیسانه‌که هاته‌وه سه‌روسۆراگی ورچه و تکای لێ کرد تا ئهوه شه‌وه‌ش له کۆشکه‌که‌دا رابوێتی. ورچه قبوولی کرد و ئهوه شه‌وه‌ش شیو جیتی خه‌وی دایه.

به‌یانی وه‌رزتێر به ورچه‌ی گوت: «تکایه رینگه‌ی ماله‌که‌م پێ نیشان ده.» ورچه گوتی: «زۆر باشه؛ بهلام ده‌بیت کچه‌که‌ت شووم پێ بکا.» وه‌رزتێر دلی نه‌هات کچه‌که‌ی بدا به‌ورچ، نه‌ک بترسی کچه‌که‌ی له‌م کۆشکه‌دا نارحه‌ت بیت؛ به‌لکوو بی‌ری ده‌کرده‌وه چۆن ده‌بی کچ شوو بکا به ورچ، ده‌یجا رینگه‌یه‌کی نه‌بوو بی‌جگه له‌وه‌ی خۆی به‌ته‌نی رینگه‌ی ده‌ریازبوون له دارستان بدۆزیتته‌وه. دیسانه‌که‌ش چۆه کۆشک و له ورچه‌که‌ی داوا کرد رابگریت. ورچه جیگه و خواره‌مه‌نی دایه. به‌یانی وه‌رزتێر به ورچه‌ی گوت: «رینگه‌م پێ نیشان ده.»

ورچه گوتی: «زۆر باشه؛ بهلام ده‌بی کچه‌که‌ت شووم پێ بکا.» وه‌رزتێر چاری نه‌ما و رازی بوو؛ بهلام فیکری ده‌کرده‌وه کچه‌که‌ی قه‌ت قه‌بوولی ناکات بی‌ته‌ خیزانی ورچیک. ورچه، له‌گه‌ل ئهوه هات و زۆر به‌رپزه‌وه له‌گه‌لی ده‌جوولاه و رینگه‌ی پێ نیشان ده‌دا. وه‌رزتێر زۆر په‌رۆش گه‌یشته‌وه مالتی. کچه‌که‌ی زوو تیگه‌یشت شتیکی قه‌وماوه. کچه‌ پرسی: «که‌ستیکی له‌ خزم و که‌س نه‌خۆش بوو؟» وه‌رزتێر لیب‌را هه‌موو شتی بۆ کچه‌ بگپرتته‌وه. کچه‌ هه‌موو شتیکی گوی دایه و له‌پاشان گوتی: «ئه‌وه ورچه هه‌یج ئازاریکی بۆ تو نه‌بووه ته‌نانه‌ت یارمه‌تیشی داوی؛ ده‌یجا منبش ئازار نادات.» وه‌رزتێر و کچه له‌دوای چهند رۆژ وه‌رپێ که‌وتن و چوونه کۆشک و ورچه پیشوازی گه‌رم و گوپی لێ کردن. وه‌رزتێر چهند رۆژتیکی له‌ کۆشکه‌دا ماوه و دوايه مالاوایی کچه‌که‌ی کرد و بۆ ماله‌که‌ی خۆی گه‌راوه. کیژ له

کۆشکه‌دا ماوه و زۆر سه‌رخۆش بوو؛ بهلام زه‌ینی دابوویه ورچه‌که شه‌وانه که‌وله‌که‌ی داده‌که‌نی و له‌پاشان ده‌خه‌وی. شه‌ویک که ورچه که‌وله‌که‌ی ده‌ره‌ینا، کیژ بی‌ده‌نگ چووه ژووره‌که‌ی و که‌وله‌که‌ی هه‌لگرت. کیژ ورچه‌که‌ی خۆش ده‌ویست و وای دانا به‌و کاره ئهوه شادمان ده‌کات. کیژ که‌وله‌که‌ی هاویشته‌ نیو ئاگر و سووتاندی. که‌ول سووتا و بوو به‌خۆله‌میش. ورچه کاتی به‌وه‌ی زانی خه‌مبار و دلته‌نگ بوو و له‌دوايه نه‌خۆش که‌وت. کیژ نه‌یده‌زانی چی بکا. ورچه به‌جی و بان که‌وتبوو و هه‌ر ده‌هات حالی خراپتر ده‌بوو. کیژ له قه‌راخ جیگه‌ویانه‌که‌ی داده‌نیشت و ده‌گه‌ریا؛ بهلام گه‌ریانی ئهوه یارمه‌تی ورچه‌ی نه‌دا. رۆژی دووه‌م و سه‌یهمه‌میش رابوورد و کیژ وای بی‌ر ده‌کرده‌وه ورچه چاک نابیتته‌وه و بی‌توو ورچه‌ی بمری ئه‌ویش ده‌مری؛ چون ئهوه ورچه زۆر دلۆقانی له‌گه‌لدا کردبوو. بهلام رۆژی سه‌یهمه‌م گوزه‌را و شه‌وی سه‌یهمه‌م گه‌یشتی و ئه‌ویش تپه‌ر بوو. به‌یانی کیژ رۆیشته ژووری ورچه و به‌سه‌رسوورمانه‌وه دیتی ورچه بۆته شازاده‌یه‌کی زۆر جوان. کیژ ئه‌وه‌نده‌ی پێ خۆش و سه‌رخۆش بوو نه‌بیتته‌وه. کیژ داوای لی‌بووردنی له شازاده کرد که بۆته هۆی نه‌خۆش خستنی ئه‌وه؛ بهلام شازاده تووره نه‌بوو هه‌یج، نه‌یده‌زانی چۆن کچه‌ سوپاس بکات. شازاده بۆ کیژیه‌ی گه‌راوه که سه‌یحر بازیک ئه‌وی کردبووه ورچ و ده‌بایه کیژتیکی دلۆقان ئه‌وه که‌وله‌ی بسووتینی، تاکوو دیسانه‌که بی‌ته‌وه به‌شه‌ر و ئیستاکه ته‌له‌سم شکاوه. شازاده و کچی وه‌رزتێر زه‌ماوه‌ندیکی گه‌وره‌یان ساز کرد و گشت خزم و که‌سیان بانگه‌یشت کرد و میوانه‌کان تا توانییان خواردیان. وه‌رزتێر نه‌یده‌توانی ئه‌وه‌ی ده‌یدیت بر‌وای پێ بکا؛ چونکه ورچه بووه لاویکی زۆر جوان.

کیژ و شازاده له وه‌رزتێریان داوا کرد له‌گه‌ل ئه‌واندا بری له‌وه به‌دوا ئه‌وه سه‌یبه پیکه‌وه ده‌ژیان و هه‌یشتاش که‌یف خۆشن و به‌داخه‌وه ئیمه‌ نازانین له کوین ده‌نا سه‌رێکمان لێ ده‌دان.

ئاويىنەى جادوو

شا به دوو کورپه که ی دیکه ی گوت: «وهک بیستوومه له جیگه یه کی سووچیتکی گۆی ئەم زه و بیبه دا ئاوینه یه ک هه یه که بیستو که سیک ته ماشای کات لاو ده بیسته وه. نیوه ی ولاته که م ده دم به که سیکی ئەم ئاوینه یه م بو بیستی، ئەم ئاوینه یه وه چنگ خه ن و شادم که ن. هه رچی به کتان ده وی هه لگرن و وه ری که ون.»

کورانی شا له ویان ویست فه یتون و شه ش ئەسپ و تووره که بیان زیتر داتی. له دوایه سواری فه یتون بوون و ئەمریان به فه یتون چی کرد وه ری که وی. ئەم هه واله به گوتی کورپه چکۆله ی شا گه یشت. ئەویش هاته لای بابی و داوای لی کرد ئیزنی بدات تا بو دۆزینه وه ی ئاوینه که به چی؛ به لام شا پیکه نی: «کورپکی گه لحو ی وه کوو تو خۆی ده کوژی. براکانت بی تو چاکتر کاره که بیان جیبه جی ده که ن.»

کورپه چکۆله ی شا له و قسه زۆر دلته نگ بوو؛ به لام دیسانیش زۆری بو شا هیتا، تاکو له ئاکامدا شا قبوولی کرد و گوتی:

«زۆر چاکه؛ به لام ئەسپ و فه یتون و تووره که زیتر ناده می. ده بی ده ست به تال برۆی و بیستو تووشی گیروگرفتیش بی ده بی بوخۆت خۆت رزگار که ی.»

به لام کورپه چوکه شاد بوو که ئیزنی رویشتنی وه رگرتوه. پووله کانی بژارد و دیتی تاقه ده سککه ی هه یه که بایه خی کپینی ئەسپیک نابی. سه باره ت به وه ماینیکی له کار که وتووی کپی و سواری بوو و وه ری که وت. مایین به دژوار به رییدا ده ری؛ به لام کورپه چوکه ده ره ست نه بوو و دریشه ی به ریگه برین ده دا. کاتی روژئاوا بوو گه یشته میوانخانه یه ک و دیتی فه یتونیک به شه ش ئەسپه وه له بهر ده رکه ویستاه. به خۆی گوت: براکانم لیهرن. ده چم و ده یاندۆزمه وه و له گه ل ئەوان پاشماوه ی ریگه که ده برم. کاتی براکانی ئەویان دیت له پر مه ی پیکه نییان دا و گوتیان:

هه بوو، نه بوو، زه مانی زوو پاشایه ک بوو. ئەو شایه مال و ده سته لاتیک زۆری بوو. به قه ده رای بی ده شا مال و سامانی کو کردبووه. مال و سامانی زۆر ئەم شایه ی ئەوه نده له خۆبایی کردبوو که پتی وابوو قه ت پیر نابی. به لام وانه بوو؛ چونکه عه یامی پیری به سه ر هه موو که سیکدا دیت، چ دارا و چ نه دار. شا دايم و ده ره م بیری له م بابه ته ده کرده وه. شتی وا چون ده بی که ئەو پیر بی؛ ئاخۆ نابی له نیوان ئەو و هه ژارترین خه لکی ئەم ولاته دا جیاوازی بی؛ ئەو به قه ده رای بی ده شا مالداره؛ به لام قژی سه ر و ریشی سپی ده بی و هه لده وه ری. شا سی کوری هه بوو. روژتیک دووانیانی بانگ کرد. کورپه چکۆله که ی شا کورپکی دلۆقان و ئاسایی بوو که هه موو که س گه پی پیده دا؛ به لام ئەو کورپکی دلپاک بوو و کاری ئەوانه ی له دل گران نه بوو.

«کورپه گیتزه تۆ لیتره چی دهکهی؟» کورپه گوتی: «منیش بۆ دۆزینه وهی ئاوتینهی جادوو وه پری دهکوم. من له گه ل خۆتاندا بهرن به که لکتان دیم.»

پیتیان گوت: «گیتزه بگه پتیه و برۆ، بیتوو په ندیکت به سه ر بی، ئیمه ده بی وه لامی بامان بدهینه وه.» ئەم وه لامه کورپه ی زۆر دلته نگ کرد. له میوانخانه هاته دهری و دیسان وه پری کهوت؛ به لام دوو براکه ی ههر له وی مانه وه و جووله یان نه کرد و گوتیان: «گه له گورگ ئەو و ئەسپه که ی ده خۆن و مه خابنی ئاوتینه ی جادووی بۆ ده میتیته وه.» کورپه چووه که ریگه ی بری تا گه یشته دارستانیکی چروپر. نه یده زانی له کام لاهه پروات تا کوو باریکه ریبه کی دیت. بریاری دا له و ریبه وه بچیته نیو دارستان. له و ریگایه وه رۆیشت و رۆیشت تا خۆر ئاوابوو. ته ماشای کرد له ژیر داریکی گه وره، کوخیکی چکو له ی لیبه. له ئەسپه که ی هاته خوار و دیتی پیره ژنیکی چکو له کوخه که هاته دهر و گوتی: «ئیی، ئاخری که سپک هاته دیدنه ی من. سالانیکی زۆره من لیتره ده ژیم و کهس بۆ دیدنه نیم نه هاتوه، ئەوه چۆنه تۆ له م لایه وه دیتی لاوۆ؟»

کورپه گوتی: «من به شوین ئاوتینه به که وه م، دایه گه وره. نه ک ئاوتینه یه کی ئاسایی؛ به لکوو ئاوتینه به ک که بیتوو که سپک ته ماشای کات جاحیل ده بیته وه. بام نابیه وی پیر بی. له بهر ئەوه منی ناردوه تا ئەو ئاوتینه یه بدۆزمه وه.» پیره ژن گوتی: «نا! من تا ئیستا سه باره ت به و ئاوتینه شتیکم نه بیستوه. به لام خوشکیکی له خۆم پیرترم هیه به شقه م ئەو بزانی. لیتره وه ده بی سنی رۆژ برۆی تا بگه یه ئەوی.» کورپه سپاسی پی گوت و وه پری کهوت. سنی رۆژ رۆبی تا گه یشته کوخی دووه م پیره ژن. ئەم پیره ژنه گوتی کاتی لاو بووه هیچی سه باره ت به م ئاوتینه نه بیستوه؛ به لام به شقه م خوشکه گه وره که ی بزانی ئەم ئاوتینه له کوپیه و کورپه ده بی سنی رۆژ به نیو دارستاندا پروا تا بگاته کوخی ئەو. کورپه رۆبی تا کوو گه یشته کوخی خوشکی سپه م و کاره ساتی خۆی بۆ ئەو گپراوه.

پیره ژن گوتی: شتیکی به دروستی نازانی؛ به لام به لکو یه کی له قه ره و اشه کانی بتوانی یارمه تی بدات. له پاشان له مجریبه ک فیتیه کی دهره ینا و تیی تووراند. ته وای دارستان وه زه نازه نا کهوت؛ وه ک بلیی هزاره ها کهس له بهر دهرگای کوخ کوپونه ته وه. پیره ژن له گه لیان قسه ی کرد و پاشان هاته لای کورپه و گوتی: «ئەم خزمه تکارانه شتیکی نازانی؛ به لکه م خزمه تکاره کانی دیکه شتیکی بزانی.» ئەو له مجریبه که فیت فیتیه کی گه وره تری دهره ینا و تیی تووراند. ئەمجاره دهنگه که له جاری پیتشو زیاتر بوو و لک و پۆبی داره کان وه جووله و له ریبه وه که وتن. کورپه ته ماشای ته وای بالنده کانی کرد که له دهرکی کوخ کوپونه وه. پیره ژن له گه ل ئەوان قسه ی کرد و دوا یه به کورپه ی گوت: «ئەم خزمه تکارانه شم شتیکی سه باره ت به ئاوتینه ی سیحرنامیز نازانی. به لام خزمه تکاریکی دیکه م هیه که له هه مووان زانتره و ده بی له گه ل ئەودا قسه بکه م؛ بیت و ئەیش شتیکی سه باره ت به م ئاوتینه سیحرنامیزه نه بیستیت، ئەوه ئاوه ها ئاوتینه یه ک بوونی نییه.» دوا یه پیره ژن فیت فیتیه کی داتاشراو له شوولی دهره ینا و تیی تووراند ساتیکی دیکه بازیکی دووسه ر وه دهرکه وت و له بهر کوخدا له سه ر به ردیک نیشته وه و گوتی: «دایکی دارستان چت له من ده وی؟»

پیره ژن گوتی: «ئاوتینه ی سیحرنامیز؛ داخۆ ده زانی ئەم ئاوتینه یه له کوپیه؟» باز گوتی: «من جیگه ی ئەو ده زانم. به لام به که لکی تۆ نایه؛ چونکه هیچ بنیاده میک هیوای گه یشتن به وی نییه. ئەو ئاوتینه یه له هۆده ی شازاده یه که له نیوه راستی زه ریادا شاردراره ته وه. به رده له لدی تیژ و بلند ده وران ده وری دوورگه که یان وا گرتوه که هیچ پاپزریک ناتوانی له م دوورگه نزیک بیته وه.»

پیره ژن گوتی: «به لام ئەو کاره ی بنیاده م نه توانن بیکن، تۆ ده توانی. ئەو لاهه سواری سه رپشتی خۆت که و بیگه یه نه ئەو دوورگه یه.»

باز بال و پهړی خوی کرده و کورپه سواری پشتی بو و باز به حه وادا هه لفری. نه وان نو شه و رۆژ به ئاسماندا رۆښتن و رۆژی دهیم گه شتنه دوورگه بیتک له نیوه راستی زه ریادا. باز به کورپه گوت:

«تا شه وی دهست راگره و پاشان بچۆ هۆدهی خاتووشازاده و ئاوینه که هه لگره. نه و ئاوینه که ی ده نیتته ژیر بالنجه که ی. له به خه به رهاتنی مه ترسی؛ خه وی نه و نه ده قورسه که بیتوو به نه سپیشه وه برۆیه هۆده که ی له خه و هه لئاستی. به لام له کۆشکدا زیاتر له پیتوبست مه مینه وه؛ دنا هه ردوو کمان تپدا ده چین.»

باز دوو پهړی له بالی خوی هه لکه ند و گوتی: «کاتی گه یشیتته کۆشک دوو هورچ ده بینی، نه م دوو په ره بهاوه سه ربان تا بتوانی بچینه نیو کۆشک. کاتی کورپه گه یشته کۆشک، هورچه کانی دیت که بۆ هه شاو ل هینان سازن. کورپه دوو په ره که ی بۆ لایان هاویشته. هورچ له چرکه ساتا خه ویان لیکه وت. کورپه چوره نیو کۆشک. هه موو شتییک چه شنی رۆژ پرووناک بوو و هه موو که س له خه ودا بوو. نه و خاتووشازاده ی دیته وه و ئاوینه ی جادووی له ژیر بالنجه که ی دهرهینا و ده بهه ویست پروات که چاوی به میزیک که وت پر پر له خوارده مه نی خو ش و ساردیی خوشنوش بوو. به خوی گوت:

«باش وایه شتییک بخۆم، به قه ده راییی خۆم دهره تم هه یه.» دانیشته و به ئیشتیا دهستی کرد به خواردن. کاتییک تیر بوو، هه ستا پروا؛ چاوی به نه نگوستیله یه ک که وت که له قامکی خاتووشازاده دا بوو و وه ک خۆر دهره و شاوه. نه یتوانی به ری خوی بگری. نه نگوستیله که ی له قامکی نه و دهرهینا و به ره و دهرکه رۆیی. باز له پشت دهرکه هینده چاوه پروان ما بوو، تووره ببوو. له گه ل کورپه دیت لیباسه که ی به ده نووک گرت و وه حه واه که وت. هورچه کان وه خه به ره ها تبوون و رایان کردنی. به لام نه وان دوور

که و تبوونه وه. کاتی گه یشتنه سه ر زه ریا باز به ره خو ار هات و گه یشته لیوار و سه ر ئاوه که و لاقی کورپه که له ئاوه که رۆچوو. باز رۆښتنه سه ری و دیسانه که هاته وه خواری و نه مجاره تا کو نیوقه دی کورپه له ئا و رۆچوو ه. کورپه ترسا و هاواری کرد: «بۆ وا ده که ی؛ له ترسا مردم.»

باز گوتی: «ده مه وی دهرسیکی باشت داده م. ئیستا حالی من ده زانی. تو له کۆشکدا بیخ خه م و خه یال دانیشتبوی و له وه رای من له دهره وه ی کۆشک خه ریک بوو له سه ر ما ده مردم. که ره تی هه وه ل هورچه کان سه ربان هه لئینا و من وامزانی به خه به ره ها توون. نه و کاته تو له کۆشکدا ده گه رای بۆیه تا نه ژنۆتم له ئا و هه لکیشا. دووه م که ره ت که تا نیوقه دتم له ئا و هه لکیشا له به ره نه و کاته بوو خوارده مه نیت ده خو ارد. که ره تی سیهه م هورچه کان هه ستا بوونه سه ر پی و تو خه ریک بووی نه نگوستیله ت له قامکی خاتووشازاده دهردینا. بیتوو نه وان هه ستایه ن هورچه کان منیان هه لده ری و تو ش له کۆشکدا ده که وتییه ته له وه.»

کورپه له دلای خویدا گوتی: شوکری خودا که خاتوو شازاده له خه و هه لئنه ستا.

کورپه و باز گه رانه وه و گه یشتنه مالی خوشکی گه وره تر. کاتی نه و ئاوینه که ی دیت گوتی: «نه م ئاوینه یه به که لکی من نایه؛ من ئیدی زۆر پیرم و پیتم خو ش نییه جحیل بیمه وه؛ به لام به لکه م به که لکی تو بی. سی شوولکی دا به کورپه که و گوتی: «هه رکاتی ئاواتیکت بوو، یه کن له مانه راره شینه.» کورپه سپاسی کرد و سواری مایینه که ی بوو و رۆیی تا گه یشته مالی خوشکی نیوه نجی و ئاوینه که ی پی نیشان دا. خوشکی نیوه نجی گوتی: «من ئیدی هه وای جحیل بوونه وه م نیسه؛ به لام نه م تووره که یه به که لکی تو دیت.»

تووره که یه کی دا به کورپه و گوتی: «هه رکاتی برسی بووی و شتییکت بۆ

خواردن نه بوو، ئەم توورەکه بکهروهه نانی گه‌لا گه‌لا ده‌ژیتته ده‌ری». .

کوره‌که سپاسی کرد و به‌ری کوه‌ت و گه‌بشته مائی خوشکی چکۆله و ئاوینه‌که‌ی به‌ویش نیشان دا. خوشکه چکۆله گوتی: ئاوینه‌م ناوی؛ به‌لام ئەم مه‌قه‌سانه به‌که‌لکی تو دین. هاتوو لیباست کۆنه بوو و حه‌وجیی لیباسی تازه‌ت بوو مه‌قه‌سته‌کان لیک ده. جا جووتی مه‌قه‌ستی دایه.

کوره سپاسی کرد و له‌پاش مال‌اوایی وه‌ری کوه‌ت. کاتی گه‌بشته میوانخانه دیتی فه‌یتوونی براکانی هه‌ر له‌وییه. کوره چوو میوانخانه. براکانی ئه‌ویان دیت و گوتیان: «ئاوینه‌که‌ت دیته‌وه؟» ئەو گوتی: «هه‌لبه‌ت دیتمه‌وه.» جا کاره‌ساتی پیریژنه‌کان و باز و کۆشکی خاتوو شازاده‌ی بۆ گێرانه‌وه. براکانی خوێتی خوارده‌مه‌نیان کرد و دوايه گوتیان ئاوینه‌که‌یان پێ نیشان دات. ئەویش ئاوینه‌که‌ی پێ نیشان دان. ئەوان پێیان گوت: «گه‌نجیکی ئاوا به‌قیمه‌ت به‌که‌لکی تو نایه. ئاوینه‌که‌یان به‌زۆر لی سهند و گوتیان: «بیتوو له‌م رووداوه شتی‌ک بۆ باوکمان بگێرینه‌وه، و هه‌ا به‌لا به‌کت به‌سه‌ر دینین قه‌ت له‌بیرت نه‌چیتته‌وه.»

ئەوان گه‌رانه‌وه بۆ کۆشک و ئاوینه‌که‌یان دا به‌ بابیان. کاتی بابیان ته‌ماشای ئاوینه‌که‌ی کرد، جحیل بۆوه و له‌ خویشیان گوتی ئیوه کورانی خو‌شه‌ویستی من و له‌ بری ئەم کاره‌ نیوه‌ی ولاته‌که‌م ده‌ده‌م به‌ئیه‌وه.» به‌لام له‌ هه‌مان کاتدا کوره‌ لاوه‌که گه‌بشته کۆشک و گوتی: «من ئاوینه‌که‌م دۆزییه‌وه و براکانم لیبان ستاندم. ئەوان له‌ میوانخانه دانیشتبوون و هه‌ر به‌شوین ئاوینه‌که‌دا نه‌چوون.»

بابیان گوتی تو درۆ ده‌که‌ی و که‌سێک که‌ ئاوا درۆ ساز ده‌کا ده‌بێ ته‌می کرێ. ئەو کوره‌ به‌رنه‌ ره‌خی زه‌ریا و له‌ گه‌میبه‌کی بێ سه‌ولێ خه‌ن و گه‌میبه‌که‌ به‌هاوینه‌ زه‌ریاوه.» براکانی به‌گالته‌ گوتیان: «باز یارمه‌تیت ده‌کا.»

براکان ئه‌ویان له‌ گه‌میدا به‌ره‌و زه‌ریا راوه‌نا و شه‌پۆله‌کان گه‌میبه‌که‌یان بۆ سه‌ری و خواری ده‌برد. تاکوو گه‌می له‌ هه‌لدی‌تیکی به‌ردینه‌وه کوه‌ت و کوره‌ لاو ته‌ماشای کرد له‌ نیوه‌راستی زه‌ریا دایه.

ئەو بیری ده‌کرده‌وه: «ئاکامی کاری من له‌م ولاته‌ قاقه‌ده‌ایه؛ چاکتر وایه گه‌میبه‌که‌ به‌رمه‌ لیبواری زه‌ریا و بزانه‌ ده‌بی به‌ چی.»

ئەو ویستی گه‌میبه‌که‌ به‌ریتته‌ لیبواره‌وه، به‌لام دیتی شتی‌ک به‌رگری کاریه‌تی. ده‌ستی به‌باخه‌لیدا کرد و ته‌ماشای کرد ئەو سی‌ کلیله‌ی خوشکه‌ هه‌ره‌ پیره‌که‌ی پتی دابوو له‌ویدایه.

بیری کرده‌وه ئەو شتانه‌ی ئەم سی‌ خاتوونه‌ پیرانه‌ دایان به‌ من به‌ته‌واوی له‌بیرم چوو بوونه‌وه. باش وایه بزانه‌ ئه‌مانه‌ له‌ راستیدا سی‌حرا‌میزن یان نا؟ کلیله‌کانی ده‌ره‌ینا و رایوه‌شاند و گوتی:

«دلم پتویه‌ لیره‌ شارێک پیک بیت حه‌شامه‌تیکی زۆر بی. هیشتا ئەم قسه‌ی ته‌واو نه‌کردبوو، شارێک له‌ نیو دلی زه‌وییه‌وه هاته‌ ده‌ر و خه‌لکیکی زۆریش وه‌ک ئەوه‌ی له‌ حه‌واوه‌ به‌رینه‌وه هه‌لده‌قولین؛ به‌لام جلوه‌رگیکی که‌میان له‌به‌ردابوو. کوره مه‌قه‌سته‌کانی ده‌ره‌ینا و ده‌مه‌کانی چه‌ند که‌ره‌ت کردنه‌وه و به‌ستنه‌وه و گوتی: «مه‌قه‌سته‌کان لیباس بۆ ئەم خه‌لکه‌ ساز که‌ن.» له‌ ئان و ساتدا عه‌راهی پر له‌ لیباس وه‌ده‌رکه‌وتن. ته‌واوی خه‌لکی شار یه‌ک به‌یه‌ک هاتن و لیباسیان بۆ خو‌یان هه‌لگرت؛ هه‌روه‌ها خه‌لک برسی بوون و شتی‌کیان بۆ خواردن نه‌بوو. ده‌سا لاو تووره‌که‌ی ده‌ره‌ینا و ده‌رکه‌ی کرده‌وه نانی گه‌لا گه‌لا له‌ نیو تووره‌که‌وه هه‌لژا ده‌ری؛ ئەوه‌نده زۆر بوو که‌ هه‌موو که‌س تیری خوارد. لاو بووه‌ شای ئەو ولاته‌ و خه‌لک له‌و رازی بوون؛ چونکه‌ له‌ به‌ره‌که‌تی مه‌قه‌ست و تووره‌که‌ و کلیله‌کان هه‌رچیبه‌کیان ده‌ویست وه‌ده‌ستیان ده‌هینا و که‌م و کوریه‌کیان نه‌بوو. رۆژێک که‌ هه‌وا خو‌ش بوو لاوه‌که‌ له‌ لیبواری زه‌ریا

پیاسه‌ی ده‌کرد که دیتی له دووره‌وه پاپۆرتیک له زه‌ریادا وه‌ده‌رکه‌وت.
 کوپه‌ لاو گوتی: «زوو بن گه‌مبیه‌که‌ی من بیتن». گه‌مبیه‌که‌یان بۆ هیتنا.
 سواری بوو و به‌ره‌و پاپۆره‌که‌ سه‌ولتی لیدا. کیژتیک له‌سه‌ر پاپۆره‌که‌ بوو.
 ئەم کیژه‌ هه‌مان خاتوو شازاد بووه‌ که‌ ئاوینه‌ و ئەنگوستیله‌که‌ هی‌ ئەو
 بوون. لاو به‌خیره‌هاتنی خاتوو شازاده‌ی کرد و داوای لی‌ کرد تا‌کو له
 ولاته‌که‌ی سه‌ردان بکات. خاتوو شازاده‌ گوتی: «سپاست ده‌که‌م؛ به‌لام
 ناتوانم له‌م پاپۆره‌ دوور که‌ومه‌وه. ئەم‌وستیله‌ و ئاوینه‌که‌میان دزیوه‌ و به
 منبیا گوتوو ده‌بی‌ له‌گه‌ل ئەو که‌سه‌ی ئەوانه‌ی دزیوه‌ زه‌ماوه‌ند بکه‌م. من
 ده‌ترسم ئەو کابرایه‌ پیاویکی به‌دفعه‌ی و ناشرین بی‌ و بیتوو ئاوینه‌که‌ی
 وه‌چنگ که‌وی‌ بتوانی‌ له‌ سه‌د سا‌ل پتر ته‌مه‌ن به‌ریتته‌ سه‌ر. ده‌یجا هه‌ر له‌م
 پاپۆره‌دا، له‌ نیو ئەم زه‌ریایه‌دا ده‌مینه‌وه‌ تا‌کو نه‌توانی‌ ب‌دۆزیتته‌وه‌.»
 لاو به‌بیستنی ئەم قسانه‌ ئەنگوستیله‌که‌ی له‌ ده‌ست ده‌ره‌یتنا و دای
 به‌ئهو.

خاتوو شازاده‌ کاتی دیتی می‌رده‌که‌ی ناشرین و به‌دفعه‌ی نییه‌ زۆر شادمان
 بوو. ئەوان چوونه‌ نیو‌شار و خه‌لک
 به‌خۆش‌حالییه‌وه‌ پیشوازییان لی‌ کردن. زۆر
 زوو جه‌ژنی زماوه‌ند ساز بوو. جه‌ژن و
 هه‌لپه‌رکیی خه‌لک ماوه‌یه‌کی زۆر درێژه‌ی
 بوو؛ به‌لام له‌ ئاوینه‌ی جادوو چ‌ خه‌به‌ره‌؟ ئەو
 ئاوینه‌یه‌ ون بوو تا ئە‌م‌رۆ ک‌ه‌س
 نه‌یدۆزیوه‌ته‌وه‌.

بالندهی سپی

بکوژن؛ بهلام کهس نهیتوانیوه ئەم کاره ساز دات. شا مەرگی بهستوو هەر کهسی توانی ئەم دوو درنده بکوژی، کچهکهی خۆی بداتی. نازبترین و بههیزترین پیاوان چوونته دارستان؛ بهلام تاقمیتکیان توانیویانه گیان دهرهەرن. شا ئارامی لێ براوه و ئیدی نازانی چی بکات؟ «نازا» له گهڵ خۆیدا پیکهات که وا چاکه منیش شانسی خۆم تاقی کهمهوه؛ بهلام لهوانی دیکه باشر بیمهوه.

بەم هۆیهوه چوو کۆشکی شا و گوتی دهمهوی بچمه دارستان تاکوو له گهڵ ئەو بهراز و گامیشه بهشەر بیم. نۆکه رانی شا گوتیان:

تۆ ته ماشای ئەم کورە! پیاوانی بههیز و نازا چوونه دارستان و نه یانتوانی هیچ بکهن؛ ئیستا ئەم لاه و ابیر دهکاتهوه لهوان بههیزتره. دهبا بچی و ببیته هۆی پیکه نینی ئیمه!

دهیانویست «نازا» له کۆشک ودهەر بنین؛ بهلام نهیانوترا. له بهرئوهی شا گوتیوی هەر کهس دلێ پتوه بێ، دهتوانی بچی و ئیقبالێ خۆی تاقی کاتهوه و کهسیک بهرگری نهکات. نازا رایگه یاند دهپههوی له پیشدا له گهڵ گامیشی درنده بهشەر بیت. تهواوی ههشامه تی شار و ههروهها شا، بۆ سهیر و تهماشای ئەو بهرێ کهوتن. نازا شوپنیکێ نیتیک قهلائی دیتهوه که داربهرووی بهسالا چوو و گهره لێ بوو. پالی دا بهیهکی له دارهکان و چاوهنوار ماوه. له پاش قهدهریک گامیش له دارستان دهرپهری و بهبۆراندنی سامناک بهره نازا ههشاولی هینا. بهلام نازا وای نیشان دا ئەوی نه دیوه و کاتی گامیشه که زۆر لێ نیتیک بۆوه، خۆی هاویشه ئەو بهری داره که. گامیش بهداره کهدا کهوت و ههردووک شاخه تیزه کهی بهداره کهدا رۆچوو و ئەوهندهی حهولی دا نهیتوانی شاخهکانی رههات. نازا شیره کهی دهرهینا و بهزه بریک سهری گامیشی له لهشی جیا کردهوه. کاتی خهڵک دیتیان گامیشه کوژراوه، ههلائی شادمانییان ساز دا و شا

له عیامی زوودا پیاویک دهژیا که سی کوری بوون. دووان لهوانه لاوانیکی بههۆش و گۆش بوون؛ بهلام سیتیهمیان ئاکاری گهوجانهی بوو. بابیان بهدوو کوری ههولێ ئەوهی بیانویستبایه دهیدانی؛ بهلام مهیلێکی بهرهو کوری سیههم نهبوو. برا گورهکان گالتهیان به برا چووکه دهکرد و بهگهپ بهویان دهگوت: «نازا». ژیان بۆ «نازا» ئەوهنده ناخۆش بوو که بریاری دا وهشوتن شانس و ئیقبالێ خۆی کهویت و له مالتی بروات. بیری لهوه کردهوه بۆ کوی بچی؟ له ئاکامدا چوو شاریک که شایهکی تیدا دهژیا. له ریتگه بیستی که له دارستانی نیتیک شارد دا دوو بوونهوهری درنده ههمن که دهستیان بگاته هەر کهس هاشاولی بۆ دهبن. شا له م رووداوه زۆر پهروشه و پیاوهکانی خۆی ناردهته دارستان تاکو ئەوانه

له خوښیيان چه پلتهی بولئ دا؛ به لآم نوکهرانی شا نارېزا بوون. کوشتنی گامیش شتتیک نییه، نه گین پیاوی به رازه که بکوژه. نهو بهم ساناییانه ناکه ویتته ته له وه. نازا گوتی: «وزه تان بچ و بیدین.» نازا چووه نیو قه لا و بیتجگه له یه کیان، هه موو دهرگانانی داخست و چاوه پروان ماوه. به راز به دهوری قه لا دا سوورا و دوايه پیتی زانی که نازا له بهر یه کی له دهرگانان راویستاوه. هه شاولی به رهو نازا برد؛ به لآم نازا خوئی هاویشته سووچتیک. به راز چووه نیو قه لا و نازا خیرا دهرگای داخست. خه لکی شار کاتی دیتیان نه م لاوه چهنده به هوش و گوشه، شادمان بوون و ته نانهت خودی شاش شادمان بوو و گوتی: «نه م لاوه زور ژیره. به رازه کهی خسته ته له وه، با بزاین چیی له گه لدا ده کا.» نازا له قه لا دا به رازه یه گالته گرتیو تا کوو زور تووړه ی بکا. له بهر ده میه وه پاید کرد و بهر بهر بهر نهوی به رهو بورجی قه لا ده کیشا. به راز به شوین نه ودا له پلیکانه کان سه رده کهوت و گه یشته سه ر بورجه که. نازا به توند و تولی په ریبه سه ر بورج. به رازه رایکردی؛ به لآم نه ییتوانی له ننگه ری خوئی راگری و لهو سه ره وه به ریووه. نازا به رهو خوار هه لات و سه ری به رازی له له شی جیا کرده وه. کاتی خه لک دیتیان نه م دپنده سامناکه کوژراوه له خوښیيان له هه لا و زه نایان دا. نازا هاته لای شا و پرسی:

«نیستا ده توانم له گه ل کچه کهت زه ماوه ند بکه م؟»

شا گوتی: «به لئ، چونکه به لئیم داوه.» نازا و کیژی شا زه ماوه ندیان کرد و جه ژنیکی گه وره ساز بوو. هه موو کهس ده ستیان کرد به شادمانی و هه لپه رکی و نه وه نده یان لاق به عه رزیدا کوتا عه رز سه روه ژیر بوو و هه لدره کان له رزین و نه ستیره کان له ناسماندا له رینه وه. سه د گا و هه زار به رخیان برژاند و میزی پر له خوارده مهنی له حه وشی کوژک ریز کرا تا گشت بتوانن بخون و بخونه وه. نه م جه ژن و پلانه مانگیکی کیشا و کاتی

مانگ تازه له ناسماندا وه دهرکهوت میوانه کان کوژکیان چول کرد.

نازا له کوژکدا به خوئی پاید بوارد. خاتوو شازاده ی خیزانی، ژنیکی دلوفان و سازگار بوو. کاره که ری کوژک خزمه تی نه وانیان ده کرد؛ به لآم شا وای به دل نه بوو که زاواکانی له کوژکدا بیتکار بن. هه ر بهم هه زیه وه بانگی کردن و پیتی گوتن: «بالنده په کی سپی له دارستاندا ده ژی که سیحرتا میزه. دل م پتیه به بومی بگرن. برؤن و بیگرن.» زاواکانی گوتیان: «زور باشه هه ر کا نیوه ده لئین، ده چین.» ده بجا له گه ل به ری به یان هه ر سی زاوای شا له خه وه هه ستان و وه ری که وتن تا بالنده ی سپی بگرن. به لآم نازا بی نه ندیش بوخوی خه وت؛ ده تگوت چ کارتیکی نییه. نیوه رؤ بوو که خیزانی بانگی کرد. خاتوون پیتی گوت: «به خه یالی هه ستی یان نا؟ میتردانی خوشکه کانم چهنده کاتر میتره چونه ته دارستان؛ به لکوو تا نیستا مه لی سپیشیان گرتی.» نازا هه روه کوو باویشکی ده هاتی گوتی: «نه وه ی ده بی بی، ده بی.» له جیگه ی هه ستا. برتیکی خوارده مهنی هه لگرت و به رهو دارستان رتیکه وت. برتیک رتیکه ی بری و شتیکی نه دی؛ به لآم پیره پیاویک به رهو نه و هات. پیره پیاو گوتی: شتیکم ده یه بیخوم کوپم؛ سی رؤزه هیچم نه خواردوه. «نازا پرتیسکه ی خوارده مهنییه که ی دا به پیاوه پیره و گوتی: «وهه بابا گه وره چهنده ت ده وی بخو. ببوره که خوارده مهنییه کی باشترم نییه.»

پیاوه پیره پرتیسکه ی وه رگرت؛ کردییه وه و به نیشتیا خواردی. له دوايه پرسی: «وادیاره ده ته وی بوشوینیکی دوور برؤی که نه م هه مووه خوارده مهنییه ت له گه ل خوت هه لگرتوه.» نازا گوتی: «من هاتومه ته نیره تا کوو بالنده ی سپی بگرم. شا نه م حوکه می له من و زاواکانی دیکه ی کردوه. نه وان به ره به یانی وه ری که وتوون و په نگی تا نیستا نه و مه له یان گرتی و من له خوړا وه خت به هه دهر ده دم. پیاوی پیر گوتی: «دلته ننگ

مه به. هیچ کس بی یارمه تی من ناتوانی بالندهی سپی بگری. ورکه نان به عرزدا بلاو کهوه. مه لان وهکو دهن نم نانه بخون؛ بالندهی سپیش له نیوئه وانداپه و گرنتی نهو ماندوو بوونی ناوی. هه لکوته سه ری و کلکی بگره و هاتوو له مه و به دواش حه و جیت به یارمه تی من بوو و هره ئیره و سی که رت بانگم که.»

نازا گوتی: «زور چاکه باپیره، سپاسگوزاری توم.»

نازا نهو کارانهی پیاوه پیره پیتی گوت کردی و مه لی سپی گرت و له قهراخ نهو جادهی که دهچوو بو کوشک دانیششت و چاوه پیتی ناوال زاواکانی بوو. ماوهیه کی زور تیپه پر بوو. بوو به رۆژئاوا و ناوالزاواکانی دیت که به په رۆشه وه دینه وه. نهوان کاتی نازایان دیت دهستیان کرد به گالته پیکردن بهو: «شایکه نم کابرا بیکارهیه. لیره دانیششتوو؛ کهچی ئیمه له به ره به یانه وه نازیتمان کیشاوه. به راستی پیاویکی نازای.»

نازا گوتی: «قسه ی قور مه کهن. من بالنده کهم گرتوو و هه قی خومه به سه سیمه وه. نه گهر باوه ر ناکهن بوخوتان بیدین.» له پاشی گوتنی نهو قسانه دهرکی تووره که ی کرده وه و مه لی نیشان دان نهوان به سه رسورمانه وه گوتیان: بپرای بپر بیرمان نه ده کرده وه نهو بتوانی نم مه له بگری. ئیستا ده ته وی چی لی بکه ی؟ پیمان ده فرۆشی؟ پوولیکی باشت ده دهینی.»

نازا پرسپاری کرد: «چهنده دن؟» نهوان پرسپان: «تو چه ندهت ده وی؟» نازا گوتی: «شتیکی زورم ناوی، به کی له ئیوه خه نجه ره کهیم داتی.»

نهوان وایان بپر کرده وه نهو لاوه شیتته. زاوای هه ره گه وه نانی خه نجه ره که ی دهرهینا و دای بهو. بالنده که ی وهرگرت و بردیبه لای شا؛ شا خوشحال بوو و خه لاتتیکی گه وه ی دایه. چهنده رۆژتیکی که شا دیسانه که نهوانی بانگ کرد و گوتی: «خوشحالم که مه لی سپستان گرت؛ به لام

نه سپی سیحرنامیتر له دارستاندا هه یه که زور کهس حه ولیان داوه بیگرن و نه یان توانیوه. بیتوو که سیک بتوانی نهو نه سپه بگری من خوشحال ده کات.» زاواکانی به یانی زوو به ره دارستان به ری که وتن؛ به لام نازا دهرهنگتر له هه مووان رۆیی. نهو هه روا که تووره که یه کی پر له خوارده مه نی پیبوو، گه یشته نهوشوتنه ی پیاوه پیره ی دیتبوو. سی که رت نهوی بانگ کرد. پیره دهرکهوت و پرسپاری کرد: «دیسانیش هاتوو یه وه ئیره تا شتیکی بستینی؟» گوتی: «شا حوکی کردوو نه سپی سیحرنامیتر بگرین، تکا ده کهم یارمه تیم بده.» پیره گوتی: «نهوه کاریکی ناسانه. نم زینه هه لگره و پرۆ نیوه راستی داره کان؛ نه سپه کان له وی وه کو دهنه وه تا له کانیه که ناو بخونه وه. دوایین نه سپیک که هاته سه رکانی هه مان نه سپی سیحرنامیتره. نم زینه ی بنی سه ر پشت.»

نازا نهو کاره ی کرد و کاتی زینی نایه سه ر پشتی نه سپه که، نهو نه سپه بووه نه سپیکی زیوینی جوان که له بری هه لاتن ده ی توانی بفری.

نازا سواری پشتی نه سپه بوو و لهو شوینه ی که زاواکان پیدایا هاموشو ده کهن دانیشته وه. نه سپه ی به داریکه وه به سته وه تا کوو بری خوارده مه نی بخوا. له پاش ماوه یه ک سه روکه لله ی ناوالزاواکانی دهرکهوت. نهوان گوتیان: «توچ به شه ریکی، ئیمه به دریزیایی رۆژ حه ولمان داوه؛ که چی تو دانیشستوو و خه ریکی خواردنی؟» نازا گوتی: به لام منیش کاریکم کردوو.» نانهن سواری پشتی نه سپه بوو و هاته به رده می نهوان. ناوال زاواکانی له سه رسورماندا له جیبی خویمان وشک بوون و گوتیان: «نه وهت له کوئی هینا؟»

نازا وهلامی داوه: «له دارستان. من نم نه سپه له وی په یا کرد.»

ناوال زاواکانی گوتیان: «نه ی چۆن ئیمه نه مان توانی بیدینه وه؟»

نازا گوتی: «به شقه م له به ره نه وه ی باش نه گه رایتن.»

لیتی پارانهوه تاکوو ئەسپه که یان پێ بفرۆشێ: بۆ ئەم ئەسپه چەندت دەوێ؟»

نازا گوتی: «زۆرم ناوێ، ئەموسستیلە ی زاوای نێوهنجی لێم زیادە.» زاوای نێوهنجی پوولیککی زۆری دایه بەر نەزەری نازا. بەلام ئەو نەیبوست و گوتی هەر ئەموسستیلە کهم دەوێ و زاوای نێوهنجی ئەموسستیلە کهی دایه و لە بریدا ئەسپه کهی وەرگرت و ئەو ئەسپه ی دا بەشا و شا زۆر شادمان بوو و ئەوی خەلات کرد.

چەند رۆژتیک دواتر شا بەزاواکانی گوت: «هورچیککی گەوره له دارستاندایه زۆر جیتی مەترسییه. بەمنی بسەلمێن لاوانی رهشید و نازان. برۆن هورچه بکۆزن و له بریدا تووره که بیکک زێر خەلات وەرگرن.»

سبە ی بەیانی زوو زاواکانی شا بەرهو دارستان چوون. له هەمان کاتدا نازا هیشتا له خەودا بوو. ناخریکه ی خێزانی له خەوی هەستاند و ناردی بۆ دارستان. نازا چوووه دارستان سێ کەرەت هەرای کرد: «باپیره من لێره.» پیاوی پیر هات و گوتی: «بۆ کوشتنی هورچ هاتووێ؟» نازا گوتی: «بەلێ؛ بەلام نازانم چی بکهەم. دەتوانی رینوینیم بکهی؟»

پیاوی پیر گوتی: «بەلێ؛ بەلام جارێ زوووه. جارێ هورچه له دارستاندا سەری لێ شێواوه و بەدژوار دەبێندریتهوه. تاکوو لای ئیواره دەست راگره. کاتێ گهراوه کولانه کهی بۆ حەسانهوه، بێدەنگ بچۆ و بەدار له لۆزه ی ده. هەر ئەم زەبره کاری تهواو دهکا. کاتێ هەناسه ی ناخری دەرچوو پێستی کهول که و بۆشای بەره.» نازا ئەو کارانه ی پیاوی پیر گوتیوی کردی، هورچه ی دیتهوه و کوشتی و کهولێ کرد و له سەررەپتی ئاوی زاواکانی دانیشت و دەستی کرد بەخواردن. کاتێ ئەوان هاتن و پرسیاربان کرد: «چما هورچت کوشتوو که ئاوا بەئیشیا چیشت دەخۆی؟»

نازا گوتی: «هەلبەته کوشتوو مه.» پێستی هورچه ی له تووره که دەرھینا و پیتی نیشان دان.

ئاوی زاواکانی دەستیان کرد بەچەنه لێدان: «کهولێ هورچه بفرۆشه به ئیمه.»

نازا گوتی: «ئەم خەیاڵه نییه.» پێیان گوت: «چەندەت پوول و پارە دەوێ؟»

نازا: پوولم ناوێ. بەلام لاوترینی ئیوه دەبی لینگه پێ گوتیه کانی کون کهەم.

زاوای لاو گوتی: «چ سەودایه کی حەپۆلانه یه! بێتوو من گویم کون کهەم چی گیرێ تۆ ده کهوێ؟ وەرە پوول وەرگره و قسه ی لێ مه کهە.»

نازا گوتی: «هەر ئەوه یه گوتم، کهولێ هورچ ئی منه و گوێ ئی تۆیه.» زاوای لاوتر – که زۆری دل پیتوه بوو کهولکه وەرگرێ – ئیزنی دا گوتی کون کهەن. کاتێ کهولێ هورچه ی وەرگرت، چوووه لای شا و تووره که یه کی زێر بەخەلات وەرگرت. له دوا یه شا میوانییه کی گهوره ی ساز دا و هەموو زاواکانی – بێجگه له نازا – بانگهیشت کرد و گوتی: «بۆچی ده بی ئەو بانگهیشتی کهەم؟ ئەو خۆ کاریککی له دەست نه هاتوووه.»

زاواکان چوونه میوانی و نازا رووی کرده دارستان بۆ لای پیاوی پیر. پیاوی پیر لێی پرسی: «چی بووه کورم؟ ئەوه بۆ پیکت داداوه؟»

نازا گوتی: «من له دەستی خۆم تووره م؛ نازانم بۆچی ده بی بالنده و ئەسپ و هورچ بگرم و بیانده م به ئاوی زاواکانم. ئەم کاره ی من گهوجانه بوو. ئیستا شا وا بێر ده کاتهوه ئەوان پالەوانن و من هیچ کاریکم له دەس نایه. ئەو منی ته نانهت بۆ بانگهیشتنه که ش داوهت نه کردوووه.»

کابرای پیر گوتی: «دلته نگ مه به. ئەم نۆکه بگره و بێخۆ. بۆ هەر قه لافه تی بتهوێ دەر دیتی و بۆ هەر کوێ بتهوێ ده توانی بچی.»

نازا سپاسی پیره ی کرد و نۆکه که ی خوارد و له قه لافه تی په پوله یه کدا

چووہ نیسو کۆشک. لەوێ گەراوہ قەڵافەتی راستەقینەیی خۆی و دیتی زاواکان دانیشتوون و لە کار و هێزی پالەوانی خۆیان تاريفات دەکەن کە چۆن هورچیان کوشت یان ئەسپی سێحرنامیزبان گرت. ئازا توورە بوو و نەپاندی: «شەرم ناکەن؟ من بووم کە بالندە و ئەسپم گرت و هورچەم کوشت.» زاواکان لە جێ هەستان و کردیانە هەراوهوریا و گوتیان ئەو درۆ دەکات و ئەمریان بەنۆکەر کرد ئازا لە کۆشک دەرکات؛ بەلام ئازا دەستی بەگیرفانیدا کرد و ئەنگوستیلە و خەنجەری دەرھینا و گوتی: «من ئەوانەم لەم ئاغایانە - کە نایانەوێ راستەقینە بلین - سەندووہ و بالندە و ئەسپم داوئەتی؛ بەلام هورچەش من راوم کرد و دام بەزاوای لاو و لە بریدا لیبرا گوتی کون کەم.»

زاواکان لە شەرمانا سەریان بەرداوە و لە کۆشک دەرکەوتن و پیاوانی کۆشک لە دەوری ئازاوە کۆبوونەوہ و پیرۆزیایییان پێ گوت. شاش ئەوی کردە جینشینی خۆی و لەپاش شا بووہ گەورەیی خەلک و بەبرادەری و یەکسانی لەگەڵ خەلکدا سازا و بیتوو هیشتاش نەمردبێ، دەبێ هەر لەو ولاتە خەریکی شایەتی بێ.

پشای کارگه کان

میوانه‌کان ده‌دهم. ئەوان حەقەن سەریان زۆر سوورپەمینتی. شا کورپێکی بچکۆلانی بوو. رۆژتیک ئەم کورپە لە حەساری کۆشک کایە بەهیلکەیه‌کی زۆرین دەکرد. هیلکە لە دەستی بەربۆوه عەرزى و لەژێر دەرکی بەندی پیرەمێردەوه چوو ژووری. پیاوی چکۆله هیلکە‌کە‌ی هەلگرت. کورپە گوتی: «هیلکە‌کە‌م دەوه» پیرە گوتی: «بۆخۆت وەرە وەرێ گره». کورپە شا گوتی: «چۆن دەتوانم ئەم کارە بکەم؟ دەرگا داخراوه.» پیرە گوتی: «ئەوه کارێکی وای نییه؛ کلێله‌کان لە کۆشکدا، برۆ و بیهێنە.»

کورپە ئەو کارەى کرد. کلێله‌کانی هینا و دەرگای کردەوه و چوو نێو بەند. پیرە پیاوی چکۆله هیلکە‌ی داوه. لەدوايه له ژێر لاقى کورپەوه دەرپەری و لە دەرگاوه چوو دەر و ون بوو. کورپە تەماشای کرد و ئەوی نەدی لە ترسا زوو دەرگای داخست و کلێله‌کانی لەجیتی خۆی داناه و لەم بابەتەوه له‌گەڵ کەس نەدوا. لە پاش چەند رۆژ شا پیاویکی نارد تا کورپە پیرە پیاوی چکۆله بێنێ. پیاوی شا گەراوه و هەوالی دا پیرە لەوی نییه. شا - کە میوانگە‌لیکی زۆری بانگهێشت کردبوو - نەیدەزانی چ وەلامێک بداتەوه. چەند سال رابرد و کورپە شا بووه کورپێکی جحیل. رۆژتیک له‌گەڵ باوکیدا خواردەمەنى دەخوارد؛ باس کیشایه سەر پیرە پیاوی چکۆله. کورپە رووداوه‌کەى بۆ باوکی گێراوه. شا زۆر توورپه بوو حازر نەبوو گوی بداتە قسەى کەس. ئەمری کرد کورپە‌کەى له کۆشک دەرکەن؛ بەلام ئەمری بەیه‌کێ له سەردارانی خۆی کرد له‌گەڵ کورپە‌دا بێ. کورپە شا و سەردار بەرپێ کەوتن. رۆیین و رۆیین تا گە‌یشتنە دارستانیک. هەوا زۆر گەرم بوو. شازادە تینوو بوو؛ بەلام له کورپە‌ی ئاو بەدەست بێن؟ برێک له‌بەر‌وه چالاوێکی قوولێ لێ بوو. سەردار گوتی: «من تەنافتیک دەهاومه نێو چالاو‌کە. تۆ له‌پیشدا برۆ خوارێ و ئاو بخۆ. لەدوايه ده‌تکیشمه‌وه سەری.»

رۆژتیک کابرایتیک بۆ کارگ چنێن دەچن بۆ دارستان. ئەو له نێو دارە‌کاندا بەشوتن کارگدا ده‌گه‌رێ. کارگتیک دیتە بەرچاوی کە له‌وانی دیکه زۆر گەوره‌تره. حەولی دا هە‌لیکە‌نێ. له‌پر‌دا دیتی پیرە پیاویکی چکۆله له بن کارگه‌کە ده‌رپەری. ئەم کابرا پیرە بەقه‌یرایی قامکتیک ده‌بوو؛ بەلام ریشیکی ئەوه‌نده درێژی بوو کە ده‌گە‌یشتە عەرزى. کابرا پیرە ده‌یهه‌ویست هە‌لێ؛ بەلام کابرا ئەوی گرت و پرسى: «تۆ کێی؟»

وه‌لامی داوه: «من پاشای کارگه‌کانم.» کابرا بیری کردەوه و ا باشه ئەو پیرە به‌نێوی سه‌وقات به‌رم بۆ شا. ئەو کارەى کرد و خە‌لاتیکی باشی له شا وه‌رگرت. شا ئەمری کرد کابرای پیری چکۆله له بەند بکەن. شا فیکری ده‌کرده‌وه داوه‌تییکی گەوره ساز ده‌کەم و ئەم پیاوه پیرە پێ نیشانی

شازاده قه‌بولی کرد، چووه خواری و ناوی خوارده‌وه؛ به‌لام سهردار هه‌لی نه‌کیشاوه. پیتی گوت: «به‌مه‌رجیک هه‌لتده‌کیشمه‌وه، له‌مه‌ودوا من شازاده‌م و تو سهرداری». شازاده چاریکی نه‌بوو جگه له قه‌بولی؛ دنا لیده‌برا تاکو له بن چالاوه‌که‌دا بمیتینه‌وه. سهرداریش هه‌لی‌کیشاوه. رۆیین و رۆیین تا گه‌یشتنه ولاتی پاشایه‌کی دیکه. چوونه لای نه‌و. نه‌و شایه شازاده درۆینه‌ی بانگه‌یشتن کرد تا له کۆشکی نه‌ودا و له‌گه‌ل نه‌و بژی. شازاده‌ی راستیشی کرده خزمه‌تکاری نه‌سپه‌کان. شازاده، نه‌سپه‌کانی برده له‌وه‌راندن بو‌خۆبشی له‌سهر گاشه‌به‌ردیک دانیش و به‌یادی چاره‌نووسی خۆی فرمیستک له چاوه‌کانییه‌وه شو‌راوگه‌ی به‌ست. له‌و کاته‌دا پیایوی پیری چکۆله له‌به‌رده‌می قوت بو‌وه و پرسی:

«نه‌وه بو‌نه‌ونده دلته‌نگی؟» وه‌لامی داوه: «بو‌وا نه‌بم؟ بایم منی له کۆشک وه‌ده‌رناوه؛ چونکه بو‌ومه هۆی هه‌لاتتی تو. ئیستاش سهردار به‌خه‌لک ده‌لی شازاده خۆیه‌تی و منیش ده‌بی مه‌یته‌ری نه‌م نه‌سپانه بم.» پیایوی پیر گوتی: «دلته‌نگ مه‌به. حال و رۆژت ده‌گۆردی؛ ئیستا له‌گه‌ل من وه‌ره بو‌کۆشکی کچی گه‌وره‌م. شازاده پرسی: «تو کیی؟» پیر وه‌لامی داوه: «من پاشای کارگه‌کانم.»

پیر شازاده‌ی له‌گه‌ل خۆیدا برده کۆشکی کچه گه‌وره‌ی. هه‌موو شتیکی نه‌م کۆشکه له مس دروست کرابوو. نه‌ونده شیاوی ته‌ماشای بوو که شازاده چه‌نده سه‌عاتی به‌سه‌یران رابووارد و نه‌یزانی چۆن رۆیی. له‌ناکامدا شای کارگه‌کان گوتی: «ئیستا کاتی رۆیشتنه؛ به‌لام ئیمه‌ روسمیکمان هه‌یه که میوان سه‌وقاتی ده‌ده‌ینی؛ داده‌ی نه‌سپه‌ مسینه‌ بینن.» کاره‌که‌ر نه‌سپیکی مسینه‌یان هینا نیتو کۆشک. نه‌و نه‌سپه‌ نه‌ونده زۆردار بوو چوار زه‌لامی ده‌ویست زه‌وتی که‌ن. شای کارگه‌کان گوتی: «نه‌مه سه‌وقاتی منه بو‌تو.» شازاده - که ترسابوو - گوتی: «من به‌م نه‌سپه‌ چی بکه‌م؟ چوار که‌سی

ده‌وی تاکو زه‌وتی که‌ن.» پاشای کارگه‌کان گوتی: «فه‌رموو، نه‌م چوار بو‌تله‌ ده‌وا سیحرنامیژه بگره و چما ده‌ته‌وی به‌هیز بی، بیانخۆوه.»

شازاده ده‌واکانی خوارده‌وه و له‌کات و ساتدا وای هه‌ستی به‌هیزی کرد، که ئیدی له‌نه‌سپه‌ مسینه‌ نه‌ده‌ترسا. شای کارگه‌کان قامیشه‌ مسینه‌یه‌کیشی هینا و دای به‌نه‌و و پیتی گوت: «بگره و ناگاداری به‌ بیتو نه‌مه‌ت له‌ده‌ست ده‌رچی، نه‌سپه‌شت له‌ده‌ست ده‌چی. له‌ ژیر زینه‌که‌دا ده‌ستی لیباسه‌ ئاسنه‌ی تیدایه؛ نه‌ویش له‌به‌ر که.» شازاده لیباسه‌ ئاسینه‌که‌ی له‌به‌ر کرد و سواری نه‌سپه‌ بوو و چوارنال تیی ته‌قاند. رۆژی دوایی دیسانیش چووه دارستان تاکو نه‌سپه‌کان به‌وه‌رپینی و پاشای کارگه‌کانی دیت.

پاشای کارگه‌کان گوتی: «نه‌مرۆ ده‌بی بیی بو‌دیتنی کچی نیتوه‌نجی من.» شازاده سواری نه‌سپه‌ مسینه‌ بوو و چوارنال به‌ره‌و کۆشکی کچه رۆیی.

کۆشکی کچی نیتوه‌نجی له‌ زیو ساز کرابوو و هه‌موو شتیکی له‌ زیو بوو. زه‌مان زۆر زوو تپه‌پری و پاشای کارگه‌کان، نه‌سپه‌ زیوینه‌یه‌کی خه‌لات کرد. هه‌شت که‌س نه‌سپه‌یان راگرتوو. شازاده فیکری کرده‌وه ناتوانی سواری نه‌م نه‌سپه‌ بیت. پاشای کارگه‌کان به‌شازاده‌ی گوت هه‌شت بوتل له‌وه‌وایه بخواته‌وه نه‌ویش وای کرد. دوایه سواری نه‌سپه‌ بوو. پاشای کارگه‌کان قامیشیکی زیوینه‌ی دایه و گوتی جوان له‌مه‌ ناگاداری بکه. رۆژی سیه‌م شازاده چووه دیداری چکۆله‌ترین کچی شای کارگه‌کان که له‌ کۆشکی ته‌لاییندا ژبانی ده‌برده‌ سه‌ر. له‌ویدا پاشای کارگه‌کان نه‌سپیکی زیوینی پیتدا که ده‌بایه‌ دوازه‌ پیایو زه‌وتیان بکردبایه. شازاده ده‌بایه‌ دوازه‌ بوتل له‌وه‌وایه بخواته‌وه سواری نه‌و نه‌سپه‌ بیت. پاشای کارگه‌کان قامیشه‌ زیوینه‌کی دا به‌شازاده و روویکرده‌ کچه‌که‌ی و

گوتی: «توش ده بی سه وقتیک بدهی به میوانه که مان.» کیزه چکوله هیلکه زتیرینه کی پی دا. شازاده سپاسی کرد و سواری نه سپه زتیرینه بو و روئی. سبهینتی له نزیکی کوشک، کچی شای بینی له سووچیتک دانیشتوو و ده گری. شازاده پرسی: «چی قه وماوه؟ بو ده گری؟»

خاتوو شازاده گوتی: «پرپار وایه سبهینتی ههژدیها بیتک له زه ریا بیته دهر و منی بدهنئ بمخوا؛ بیتوو منی نه دهنئ نه وه ته واوی ولانتی ئیمه خاپوور ده کات.» شازاده دلئ به و کیزه سووتا. روژی دواپی عهسکه ری شا له لیتواری زه ریا ریزیان گرت و کیزی شا له نیتوانیاندا ویتستا و چاوه نواری نهژدیها مانه وه. شازاده چوو دارستان و قامیشه که ی خسته بانگ و سه لالا. له کات و ساتدا نه سپه مسینه له به رده می حازر بوو. شازاده به رگه شه ری مسینه ی له به ر کرد و سواری پشتی نه سپه بوو و چوارنال به ره و زه ریا چوو. هه مان کات نهژدیها له زه ریا هاته دهر و کاتیک که دیتی خه لکی له سه ر روخی زه ریا کوزیلکه یان به ستوو، بیتکه نینیتی پر له گالته ی کرد و گوتی: «بلتی له نیتو ئیوه دا که سیتی تیدا بیت جه رگی نه وه ی هه بی له گه ل من به شه ر بی؟» که س و هلامی نه داوه. شازاده نه سپی لنگدا و له نیزیکی ههژدیها ویتستا. ههژدیها پرسی: «تو کیتی؟» شازاده: «من هاتووم له گه ل تو به شه ر بیتم.»

نهژدیها پرسی: «به سواری نه سپه وه شه ر ده که ی یان به پیتیان؟»

شازاده گوتی: «به سواری نه سپه وه، ئاخو توش وه کو نه سپه که م چوار لاقت هه یه.»

نهژدیها ده بویت فیلتیک بکات. له هه وه لرا له شازاده دوورکه وته وه؛ به للام زور چاپووک و چالاک وهر سوورا و خیرا له شازاده نیزیکی بووه. نه وه به ته ما بوو شازاده و نه سپه بیتکه وه قووت بدات؛ به للام وای لی نه هات. شازاده نه سپه ی به ره و سووچیتک کیشا و شیری دهره پینا و به زه برتیک سه ری

نهژدیهای په راند. له شی نهژدیهای خسته وه زه ریا، سواری نه سپه که ی بوو و رووی کرده دارستان و له پاشان وشه بیتکی له م کاره ساته ی بو که س باس نه کرد؛ ده تگوت هیچ نه قه وماپی، شازاده روژی دواپی چوو دیداری شا و کیزی شای دیت که به گریان له کوشک دهرکه وته وه شازاده پرسی: «چ قه وماوه؟ بو ده گری؟» کیزه گوتی: «پرپار وایه سبهینتی نهژدیهای شه ش سه ر له زه ریا بیته دهر و خوشکه نیتو نه جییبه که م بخوا. بریا نه و کابرا نازایه ی گیانی منی رزگار کرد، دهرکه وتایه و خوشکه که شمی رزگار کردایه.» به یانی شازاده به رگی زتوینی شه ری له به ر کرد و سواری نه سپه بوو و رووی کرده زه ریا و وازی هینا تا ههژدیهای شه ش سه ر دهرکه وت و پیوانی نازای بو شه ر خواست؛ به للام نه و عهسکه ره ی له لیتواری زه ریا بوون. هه ر کام له لایه که وه هه لاتن و تاق شازاده به سه ر نه سپه زتیرینه وه له به ر ده می نهژدیها دا قوت بووه.

نهژدیها گوتی: «وه ره پیتیش؛ پیم خوشه تو و نه سپه که ت بیتکه وه قووت ده م.» نهژدیها زاری کرده وه - نه و زاره ی که وه ک نه شکه وت و ابوو - ناگری له زار ده هاته دهر؛ به للام شازاده، شیری کیشا و زوو هه ر شه ش سه ری ههژدیهای په راند. شازاده گورج به ره و دارستان گه راوه. لیباسی داکنده و نه سپه زتیرینه که ی نارده له وه ر و خو ی حازر کرد بو خه وتن. روژی دواپی چوو بو کوشک و دیسانه که خاتوو شازاده ی ده م به گریان دیت. لیتی پرسی: «چ بووه؟» خاتوو شازاده: «به یانی ههژدیها یه کی دوازه سه ر له زه ریا دیته دهر تا کو خوشکه گه وره که م بخوا. خوزیا پیانوکی نازا په پيدا ده بوو و خوشکمی نه جات ده دا.» شازاده دلئ پیتی سووتا و بو به یانی له دارستاندا له قامیشه زتیرینه که ی تووراند. نه سپه زتیرینه له به رده می دهرکه وت، لیباسی زتیرینه له به ر کرد و سواری پشتی نه سپه بوو و به ره و زه ریا چوو. خوشکی گه وره له لیتواری زه ریا چاوه نواری مردن بوو. له پاش قه ده ری ده نگیتیکی سامناک هه ستا و ئاو کولا و ههژدیهای دوازه سه ر له

ئاو هاته دەر و بەرەو قەراخ زەربا خوشی. عەسکەر و پیاوانی دەرباری شا هەر کام بەلایە کدا هەڵاتتەبون؛ تاک شازادە لە جیتی خۆی مایەو. هەژدیها قاقایەکی سامناکی لێدا و گوتی: «زۆر چاکە؛ وەرە پیتیشی با تو و ئەسپە کەت پیکەو هەللووشم.» ئەژدیها دەمی کردووە، شازادە شیری دەرکیشا و شەش سەری ئەوی قرتاند. ئەژدیها توورە بوو و بەکلکی زەبریکی لە ئەسپی شازادە وەشاندا. لە دەمی ئەژدیهاوە ناگر بلیسەیی دەکیشا دەری و لە کونە لووتییەو هەلەم هەلەستا و دەیپەویست شازادە هەللووشی. شازادە سەرنجی دا، پاشای کارگەکان لە پشت گاشە بەردیکەو دەلی: «پەلە بکە و هیلکە زێرینە بشکێنە.» شازادە هیلکە زێرینە لە گیرفان دەرھینا و دوو لەتی کرد. دەیان پیاوی شەڕانی لە هیلکە زێرینە دەرپەڕین و هەشاولیان بردە سەر هەژدیها. هەژدیها گێژ ببوو. شازادە لەم دەرفەتە کەلکی وەرگرت و بەزەبریکی شەش سەرەکەیی دیکەیی هەژدیهاشی پەراند. هەژدیها کولای. شازادە توپکەلە هیلکەیی هەلگرتەو. پیاوانی شەڕانی چوونە جینگەیی خۆیان. شازادە توپکەلە هیلکەیی پیکەو نووساندووە و بۆ دارستان گەراو و بۆی خەوت. کاتی چاوی هەلینا. دیتی پاشای کارگەکان لە شانی ویتساو؛ بەشازادەیی گوت: «زوو بەستە برۆ بۆ کۆشک. سەردارە کەت بە شای گوتوو ئەو هەر سێ ئەژدیهاکەیی کوشتوو و دەیپەوئێ لەگەڵ خاتوون شازادە زەماوئەند بکات.» شازادە لیباسە مسینەیی لەبەر کرد و سواری ئەسپە مسینە بوو و خیرا خۆی گەیانە کۆشک و بینی کە سەردار موددەعییە کە چۆنی ئەژدیها کوشتوو. چوو پیتیشی. خاتوو شازادەیی چکۆلە ئەوی دیت و گوتی:

«ئەمە هەمان پیاوێ کە منی رزگار کرد.»

بەلام شازادە هاتەو دارستان. لە قامیشە زێوینەکەیی تووراند. ئەسپە زێوینە پەیدا بوو. شازادە لیباسە زێوینەیی لەبەر کرد، سواری ئەسپە بوو و

چوو بۆ کۆشک. کیژی نێوئنجی ئەوی دیت و گوتی: «بابە شایکە، ئەمە ئەو کابرایەیی و منی رزگار کرد.» بەلام شازادە پانەویستا و ئانەن گەراو دارستان. قامیشە زێرینەیی تی تووراند. ئەسپە زێرینە دەرکەوت. شازادە لیباسە زێرینەیی لەبەر کرد و سواری ئەسپ بوو و چوو کۆشک. کیژە گەورەیی شا ئەوی دیت و گوتی: «باوکە شایکە، ئەمە هەمان کابرایە کە گیانی منی رزگار کرد.» شازادە دەیپەویست بگەڕیتەو. بەلام شا بەری پینگرت و گوتی دەیپەوئێ ئەو کەسە خەلات کات کە گیانی کیژانی ئەوی رزگار کردوو. شازادە بیک لێرەیی کە دەلی گیانی کیژانی منی نەجات داو؛ بەلام کچان دەلین توو نەجاتت داوون.»

شازادە گوتی: «ئەو کابرایەیی دەلی شازادەیی، لە ژێر دەست و چاودێری مندا خزمەتی دەکرد. ئەو یەکن لە سەردارانی بابی من.»

شا سەیر ما و گوتی: «کەوابوو شازادەیی راستەقینە تووی؟ من خەلاتیکی گەورە دەدەم بە توو؛ تووش دەبی لەگەڵ یەکن لە کیژانی مندا زەماوئەند بکە.» بەلام شازادە قبوولتی نەکرد. ئەو گەراو نێو دارستان. چوو کۆشکی زێرین. ئەو جینگەیی کیژی چکۆلەیی پاشای کارگەکانی لێ دەژیا. ئەو لەگەڵ ئەو کیژە زەماوئەندی کرد و عیامی بەخۆشی رابووارد. بەلام لەو رۆژە بەملاو کەس پاشای کارگەکانی نەدیو.

پروژکاری فرهزان

دهتوانی رزگارم کهی.» لاو گوتی: «من نازانم دهتوانم رزگارتم کهم یان نا. پیم بلتی چی بکهم تا تو رزگار بی؟»

کابرا گوتی:

«بهر له همموو شتی دهبی دار سماقیتیک بدوزیبیه وه که له قهراخی مهزرایتیک شین بووبی و لکیتکی بهئهستووری و دریتی قامکیتیک لی بیری. له پاشان چهند لک زیره و عه نئاب پهیدا کهی و هممووی نهوانه پیکه وه ناگر دهی و نو جار به دهوری ئهم بهرده دا بسووریتی و له حالتیکدا رووت له بهرده که بی و دووکه لی ئهم شوولانه له بهرده که بهالی. ئه و کاته دهرکی بهنده کهی من ده کرتته وه و من ده توانم خوژ بیینم.

بییتوو من رزگار کهی، من تو ده وله مه مند و به نیتوانگ ده کهم.»

لاو گوتی: «یارمه تی کردنی دیتران ئه رکی همموو ئینسانیکه. من ئه وهی له دستم بی دهیکه م؛ به لام تو ده بی سویند بخوی کاتی رزگار بووی ئه زره بهت به کهس نه گا.» دهنگه که سویندی خوارد. لاو چوو بو دارستان و دار سماق و دار زیره و عه نابی دیته وه و لک و پوی لی برین و گه پراوه. کاتی خو ره لات ناگری دان و نو جار له دهوری بهرده که سوورا؛ له وه عیتیکدا رووی له بهرده که بوو. له ناکاو دهنگیتکی بلند بهرز بووه، وهک ئه وهی عه ززی قه له شیبی. ههر له و کاته دا بهرده که له جیتی خو ی جوولا و رویی بو ئاسمان و پیره پیاویتی چکوله له و ژیره وه هاته دهر و هه لات. له پاشان دیسانه که بهرده که هاته وه سهر عه رز و تو ز و خو لیتکی زور هه ستا. پیره پیاو گه پراوه و دهستی لاهه که ی ماچ کرد و به سه ره اتی خو ی بو گپراوه:

«له عه یامه کی دووردا من سیحربازتیک بووم که یارمه تی همموو که سم ده دا. نه خو شم چاک ده کرده وه، ته لسمی سیحربازی به دغه رم باتل ده کرد. سیحرباز له دهستی من نارازی بوون؛ به لام دهره دستم نه ده هاتن. تاکوو له

چهند سالتیک له مه و بهر لایتکی هه ژار، به جاده بیتیکدا ده رویی. کاتی ماندوو بوو، له قهراخی بهردتیک له سهر چیمه ن دانیشنت. له تووره که که ی نانی دهره ینا و خواردی. له پاشان دریت بوو و خهوت. له خه ودا وای به زه یندا هات دهنگیتک قسه ی له گه ل ده کا. له خه و هه ستا؛ به لام گوپی ههر له دهنگه که بوو. ده تگوت دهنگه که له ژیر بهرده که وه یان له ژیر عه رزه وه ده هات. لاهه که گوپی به بهرده که وه نووساند و بو ی دهرکه وت دهنگه که له ژیر بهرده که وه دیت. لاو ورد گوپی دایه و بیستی که سیتک ده لی: «ئه ی لوی چاک و دلوفان! تکایه من له م زیندانه دریت و گرانه رزگار بکه. هه وسه د ساله که من خراپترین رهنج و دژواری ده کیشتم؛ به لام زیندانبانه که م بهرمنادات. تو له کاتی تا وه لاتنی جه ژندا له دایک بووی و به م هوبه وه

سیتحر بازی به دغه پری گه وره یان یارمه تی خواست. پوولتیکی زوریان دایه. ئه ویش به مه کر که ره سه ی منی دزی و منی له ژیر ئه م به رده دا زبندانی کرد و گوتی: ته لسمی زبندان به دهستی که سی ده کرتته وه که له کاتی خوره لاتنی رۆژی جه ژندا له دایک بووی. من چه وسه د سال زبندانی بووم تا کوو تو گه یشتی و رزگارت کردم. له مه و به دوا من خزمه تکاری تو م و تیده کو شم شادمانت که م. تو ئه ونده بته وی و سامانت ده بی، هه لبه ت تو ش یارمه تی من دده ی دوژمنانی خو م تیکشکینم. تا ئه و کاته من ده بی خو م بو هه ر شکلیک بگویم. ئیستا که ده به میرووله و خو م له گیرفانی تو دا ده شارمه وه. هه ر کاتی پیوست بوو پیته ده لیم چی بکه. پیوستیم به خواره مه نی نییه چونکه چه وسه د سال بی خواره مه نی ژیاوم. ته نیا پیوستم به خو ر و هه وایه. ئیستا وا باشه بو ی بخه وین؛ چونکه سه به نیی رتگه یه کی دوور و درێژمان له به ره.»

رۆژی دوا بی - کاتی خو ره لات- لاو له خه و هه ستا و ته ماشای ده وره به ری کرد؛ چ نیشانیک له پیاوه پیره نه بوو. لاو به گومان که وت که بلتی ئه وی له خه و دا دی بی یان له بیدارییا؟ برتیکی نان خوارد و ده به هه ویست و هه ری که وی که سی ریبوار له رتیه گه یشتن. به سه رو گو تیاک و لیباس و ئه و تووره که پیستانه ی به شانیا نه وه بوو له وه ده چوو سه نه عاتکار بن. له و کاته دا ده نگیک له قه راخ گوتی را پیی گوت:

«به وانه بلتی لیره که می پشو و بدن، دوا یه لییان پرسیار بکه بو کو ی ده چن.»

لاو چوو سه سو راغی ئه وان و لئی پرسین بو کو ی ده چن؟ ئه وان گوتیان چه ند رۆژ له مه و به ر ته نیا کیژی شا تیدا چوو. شازاده خاتون خنکاوه و باوه کوو ئه و چۆمه مه له ی تیدا کردوو قوول نه بووه، به لام نه یان توانیوه بیدۆزنه وه.» هه مان کات لاو بیستی که ده نگه که به گو تیدا چپاند: «بیتوو بته وی ئیقبال رووت تی بکا له گه ل ئه م پیاوانه وه ری که وه.» لاو له گه ل

ئه وان وه ری که وت و که می له ولاتر گه یشتنه دارستانه کاجیک. له قه راخ رتگه تووره که بییک که وت بوو. ده نگه که به لاوی گوت:

«ئه و تووره که کو نه هه لگره به لکو به که لکت بی.»

لاو بییری کرده وه تووره که بیکی ئاوه ها کو نه و کو نار به که لکی چیی ئه و دیت؛ به لام هه لیگرته وه و خستییه سه رشانی و به پیکه نی نه وه گوتی:

«به لکوو ئه م تووره که عه یامیک به که لکمان بی؛ کی چووزانی.»

دوستانی ئه و گالته یان پی کرد؛ به لام زوو تیکه یشتن ئه م تووره که یه ئاسایی نییه. ئه وان له ریبیرین له به ر خو ره تاوی داغ ماندوو بوون. له ژیر داریک دانیشتن تا کو بریک ماندوو یه تی ده ربکه ن و خواره مه نییه که بخون. پیره پیاوی چکو له به گو تی لاویدا چپاند: «به م تووره که یه ئه مر بکه خواره مه نی به له زه ت و شه ری ته تی فینک ساز بکا.» لاو بییری کرده وه پیره پیاو گالته ی له گه لدا ده کا. به لان دیسانیش تووره که ی هه لگرت و چه ند شو لیکی لی دا و گوتی:

«زۆر زوو چیشته و شه ره تمان بو ساز که.»

له و کاته دا روو داویکی سه یر قه وما؛ میزیکی گه وره ی پر له خو راکی ره نگا وره نگ حازر بوو. مریشکی سووره وه کراو، گوشتی که بابکراو، تو نگه شه ری ته تی فینک. هه موویان تا کو توانییان خواردیان و خواردیان وه. کاتیک تیر بوون و کشانه وه میز له چا و ون بوو و له جیگایدا تووره که که قوت بووه. ئیستا ئه و سی که سه له سه ر هه لگرتنی تووره که شه ریان بوو. هه رکامیان ده یانه وه یست بو خو یان تووره که که هه لگرن. لاو که دیتی خه ربکه ده بیته شه ر گوتی: «من دۆزیمه وه؛ ده یجا حه قی خو مه من هه لیگرم.» ئه وان قسه یه کیان نه بوو؛ به لام دلیان نه ده هات تووره که بیکی ئاوه ها بایه خدار له سه ر شانی لاو سوورا سوور بخوا. ده سا یه کی له وان ده رزی و داوی ده ره ینا و سه ریو شتیکی بو ساز کرد. ئه وان بی خه یال زگ

تیر و به دلّیکی پر له ئاوات، له حالّیکدا گۆرانییان دهگوت و پیددهکه نین وه پئی کهوتن. شهو گه یشتنی. ئەوان له سووچیکی دارستان دانیشتن و ئەمریان کرد چی و بانیان بۆ ساز کا. له کات و ساتدا چی و بانی خاوتن و پراحتیان بۆ هات و له سهریان درێژ بوون، به لام خهویان لی نه ده کهوت، ده ترسان یه کی تووره که که بدزی. بهم هۆیه وه بریاریان دا به نۆره بخهون و ناگه داری بن؛ به لام یه کیان رایه کی باشتی دا، بریاریان دا هه موویان جوړیک بخهون که سهریان له سهه تووره که که بی و له م وه زبعه ته دا بیتوو که سینک بیویستایه تووره که که بدزی، ئەوان له خه و به خه بهر دههاتن. ئەو شهوه خهوتن و بهیانی تووره که بهرقه ندهییکی بۆ ساز کردن. دوايه وه پئی کهوتن. ههوتوو یه کی کیشا تاکو گه یشتنه پاتهخت.

له نیو ریگه دا پیاوی پیر بیدهنگ به لاوی گوت خاتوو شازاده خنکاوه. سیحریازیکی بهدغه ئەوی کیشاوه ته ته ندووراویکی نیو چۆمه وه. کاتی خۆی پیره پیاو جیگه ی خاتوو شازاده ی پینیشان لاو ده داد. لاو ده بی پچیته لای شا و پیتی بلّی ده توانی خاتوو شازاده رزگار بکات.

لاو چوه لای شا و پیتیگوت ده توانی خاتوو شازاده بدۆزیته وه. شا که هیوا براو بسوو زۆر شادمان بوو و گوتی بیتوو بتوانی، هه چیت بوی ده تدهمی. پیره پیاو له گوتی لاودا گوتی: «تۆ ده بی سی مانگ ماسی سوور بگری. ئەوان ریگهت پی نیشان ده دن.»

لاو ئەو کاره ی کرد. رۆژی دواپی هه موو خه لک له قهراخ چۆمیو کوپوونه وه تاکو چاو لیبکه ن لاو چۆن خاتوو شازاده ده دۆزیته وه. خودی شاش هات تاکو رووداوه که له نیزیکه وه بدینی.

شا ئەمری به خزمه تکاران کرد ئەو شوینه ی خاتوو شازاده ی تیدا خنکا نیشان لاوی بدن. له شوینه دا رووباره که ته نک بوو و په وتیکی کزی بوو، نه ده کرا که سینک له وی بخنکی. ئاشکرا بوو سیحری له کاردايه.

پیره پیاوی چکۆله گوتی: «ماسییه سووره کان بهاوه رووباره که بزانه بۆ کوئی ده چن». لاو له قهراخ ئاوه که خوار بۆوه. یه کی له ماسییه کان خسته نیو ئاوه که. ماسی جوولاه و بریک پیشتر چوه ژیر گاشه به ردی که وه. ماسی دووه م و سییه میس چونه هه مان چی. پیره پیاوی چکۆله گوتی: «سی جار لاقت له عهرزی بکوته و خۆت هه واده نیو ئاوه که، ده زانم بچینه کوئی» لاو ئەو کاره ی کرد و چوه لای گاشه بهرد و دیتی له وی کونیکی چکۆله هه یه. به واه یلا خۆی به کونه دا کرد و دیتی ده رگای ئەشکه و تیکه. له وسه ری ئەشکه و ته وه دی که ریگه ی بۆ دۆلیکی سه وزه لان و شینا وه رد هه یه. لاو چوه پیشتر و دیتی له مه ودا ییکی دووردا مالّیکی گه وری به ردینه بهرچا و ده که وی. پیاوه پیره به لاوی گوت:

«باش گوئی بده یه. ئەوه مالّی جادوو گه ره و خاتوو شازاده له وی له به ند دایه. دوو هورچی گه وه شهو و رۆژ ناگاداری له و مالّ ده که ن. ئەمر به تووره که بکه بیته پلۆره ی میس هه نگوین و شان هه نگوین و هه وای ده به رده می ئەو هورچانه.»

لاو هورچه کان دیت. زۆر گه وه و درنده بوون. له حالّیکدا دلّی زۆر توند لیتیده دا چوه پیشی و پلۆره ی هاویشته به رده میان. پلۆره پر له هه نگوین بوو. به جوړیک هورچه کان له خۆشیا نا نه یان ده زانی چی بکه ن. لاو بیدهنگ له بهر ده میان وه رابوارد و چوه نیو کۆشکه وه.

پیره پیاوی چکۆله گوتی: «لیره دوو ده رگا هه یه. یه کیان له لای چه په که کللیکی زپینه ی هه یه و یه کیان له لای راسته کللیکی زپینه. ده رکی هه وه ل، قفل بکه با سیحریزه که نه توانی بیته ده ری؛ له پاشان ده رکی لای راست بکه ره وه و خاتوو شازاده رزگار بکه.»

لاو تاکو ده رگای لای چه پی قفل کرد، ده نگه ده نگه گرمه ییک هه ستا و دیواره کان له رینه وه. دوايه هه لات و ده رکی لای راستی کرده وه خاتوو

شازادهی دیت به پوخساریکی دلته ننگه وه له سهر کورسییه ک دانیشته وه. خاتوو شازاده ئه وی دیت ترسا؛ به لام کاتنی زانی ئه و لاوه بو پزگارکردنی ئه و چوه شادمان بووه. لاو گوتی: «دهبی په له بکهین ئیستا که ههنگوبن ته و او دهبی و هورچه کان سوراعمان دهکن.» دهستی خاتوو شازادهی گرت و به ره و ده رگاکه ی برد. هورچه کان که سهریان به پهلوره گهرم بوو، ناگیان به وان نه کرد و ئه وان له حساری کوشکوه چونه ده ری. پیره پیای چکۆله گوتی: «به تووره که که بلتی بگه رپته وه.»

لاو تووره که که ی بانگ کرده وه و تووره که هاته وه نیو دهستی ئه و. لاو به خاتوو شازادهی گوت: «ئه شکه وت تاریک و باریکه؛ به لام مه ترسی، دهستی من بگره. کاتنی گه یشتینه ژیر ئاوه که چاوه کانت بنوقینه و مه یکه ره وه تا کو له چۆمه که دهچینه ده ری.»

کاتنی ئه وان گه یشتنه قه راخ چۆمی، زیاتری خه لک گه رابونه وه بو ماله کانیا ن. به لام شا له وی راوه ستابوو و چاوه نواری بوو. ئه و له دیتنی کیژده که ی ئه وه نده شادمان بوو که ئه ندازه ی نه بوو. هه والی باش به خیرایی بلاو ده بیته وه. خه لکی دهسته دهسته به ره و لیواری چۆمی رایان کرد تا کو خاتوو شازاده ببین. شا مالتیکی گه وره و تووره که زیتریکی زۆری خه لاتنی لاو کرد؛ به لام پیای پیری چکۆله به گوتی لاودا چرپاندی: «ئیستا که دهوله مه ند بووی هۆبه کی نیسه لیتره بمینینه وه. من ده زانم شا زۆری دل پتیه وه تو له گه ل کچه که یدا زه ماوه ند بکه ی؛ به لام تو زۆر لاوی بو زه ماوه ند کردنت زوه. ده سا له گه ل من وه ره با پتکه وه دنیا بگه رپین، تا کو گه وره تر و عاقلتر بیی.» لاو دلی پتیه نه بوو له وی پروا؛ به لام ده بزانی پیره پیای چکۆله خیری ئه وی ده وی. جا گوتی دایه قسه ی ئه و. شا و خاتوو شازاده زۆریان تکا کرد بمینیتیه وه؛ به لام ئه و قسولتی نه کرد. ئه و ئه وه نده ی پوول بوو که بتوانی فه یتوننی یان ئه سپی بکری؛ به لام پیتی خو ش بوو به پیتیان

سه فهر بکا و هه موو شتی بدینی. به م سۆنگه وه وه ری که وت. سبه یینی ئه و رۆژه پیایه پیره پیتی گوت: «خه لکی شاری به دوای تووه ن تا کو تووره که که ت لی بدزن. ئه و سی که سه به وانیا ن گوتوه ئه و تووره که یه چ هه میه تیکی هه یه. له دار، گۆپالینک سازکه به قه یرا تووره که که بی. نیو گۆپاله که با خالی و به تالی بی و نیوه که ی پر له قه لایی و قورقوشمی تواوه بوو بکه و ئیدی له هیچ شتی که مه ترسه.»

لاو ئه و کاره ی کرد و گۆپاله که ی له تووره که که دا شارده وه. رۆژی دوایی کاتنی به دارستاندا ده رۆیی تا قمیت که هه شاولیان بو برد. پیره پیای چکۆله به گوتیدا چپاند: «به گۆپاله که بلتی بیته ده ری.» لاو ئه و کاره ی کرد گۆپال هاته ده ری و که وته گیانی ئه و ریگرانه و کوتانیکی باشی لیدان. ئه وان له ترسی گیانیا ن هه لاتن. رۆژی دو اترا گه یشتنه گوندیک که له وی جه ژن بوو و خه لکی خه ریکی خواردن و گۆرانی گوتن و هه لپه رین بوون. پیای پیری چکۆله گوتی: «کاتیکی باش گه یشتینه ئیره. ئه و سی حریازی منی هاو یشتبوه ئه و حاله وه لیتره یه. ئه و کیژده ی له و سوچه راویستاره و نیوچاوان به ندیکی سووری به سه ره وه یه ده بیینی؟ ئه وه هه مان جادوو گه ره. بیته و بتوانی ئه و نیوچاوان به نده هه لگری و بیدرپینی، من رزگار ده بم.»

لاو ته ماشای کرد و دیتی کیژتیکی جوان له سووچیک ویتستاره. لاو چوه پتشی و دهستی کرد به قسه کردن له گه ل ئه و تا کو فیکری ئه وی خافلاند، به په له نیوچاوان به ندی له سه ری کرده وه و دراندی. هه مان کات کچه ئه ییکی کتشا و له چا و ون بوو. چه ند که س له لاوه کان پیتیان زانی و به ره و ئه و هه شاولیان برد. ئه و به ره و دارستان رایکرد و بو ی ده رچوو. ئه وه نده هه لات ماندوو بوو. پاشان له سووچیک ویتستا و دیتی پیای ویکی پیری ریش سپی قه د بلند را ده کات و به ره و ئه و دیت. پیره پیای هیمای کرد راوه ستی و پیتی گوت: «ئیتستا ئیدی من نانا سییه وه؟ تو منت رزگار

کرد و من سپاست ده‌کهم.» لاو تیگه‌یشت ته‌وه هه‌مان پی‌اوه پیری چکوله‌یه که نیستا به‌ئندازه‌ی ئاسایی لئ هاتوته‌وه. ئەم پی‌اوه پیره که دلئیکی دلوثانی بوو بۆی باس کرد که جادووگه‌ری به‌دفعه‌ی گرتوو و زبندانی کردوو و هیتی ته‌و یانی هه‌مان نیوچاوان به‌ندی سوور له ده‌ستی ئەم دایه و ئیدی پیوستی ناکات خۆی هه‌شار دات و بریاری وایه به‌و گۆپاله ته‌وه‌نده له جادوو‌بازی به‌دفعه‌ی بدات تا‌کو بزانی ته‌و خاتوو شازادانه‌ی به‌گشتی مال و سامانه‌وه له ده‌ستی ته‌ودا یه‌خسیرن له کوپن و بیتوو بتوانی ته‌وان بدۆزیته‌وه به‌شیک له مال و سامانه ده‌که‌نه خه‌لات. دوایه پیر و لاو چیشتیکی باشیان خوارد و خه‌وتن.

رۆژی دوایی پی‌اوی پیر ئەم‌ری به‌گۆپال کرد تا‌کو جادوو‌باز‌ه‌که بکوئ. گۆپال ده‌ستی کرد به‌کوئانی جادوو‌باز. جادوو‌باز هاواری ده‌کرد و تکای ده‌کرد ده‌ستی له کوئ که‌نه‌وه. پی‌اوی پیر ده‌ستووری دایه تا‌کو ته‌و سئ خاتوو شازاده و مال و سامانه‌که‌یان بگه‌رینیته‌وه؛ به‌لام جادوو‌بازی به‌دفعه‌ی گوتی سه‌ده‌ها سال له زه‌مانه‌وه که ته‌وانی یه‌خسیر کردوو تیپه‌ریوه و ته‌و وه‌بیری نایه‌ته‌وه ته‌وانی له کوئ زبندانی کردوو. پیره پی‌اوی دیسانه‌که ئەم‌ری به‌گۆپال کرد تا‌کو جادوو‌باز بکوئ. جادوو‌بازی به‌دفعه‌ی خیرا جیگه‌ی زبندانی کردنی خاتوو شازاده‌کانی گوت. پی‌اوه پیره و لاو، جادوو‌بازیان له تووره‌که‌یه‌ک کرد و ده‌رکی تووره‌که‌یان به‌ست و ته‌ویان له‌سه‌ر به‌رده‌له‌دیری‌که‌وه شو‌ر کرده‌وه و خویان ساز کرد تا‌کو برۆن بو ته‌و شوینه‌ی خاتوو شازاده‌کانی له‌وی زبندانین؛ به‌لام ریگا زۆر دوور بوو. پی‌اوی پیر تووره‌که‌که‌ی به‌شکلی مه‌نجه‌لیکی گه‌وره‌ده‌ره‌ینا و دوو بالیشی بو ساز کرد. ته‌وان سوار بوون و مه‌نجه‌له‌که‌ه وه‌هوا که‌وت. چهند شه‌و و رۆژ سه‌فه‌ریان کرد. مه‌نجه‌ل له ولاتانیکی زۆره‌وه تیپه‌ری بوو و هه‌روه‌ها خواردمه‌نیشی بو جیبه‌جی ده‌کردن. له ئاکامدا رۆژی‌یک پی‌اوی پیر ئەم‌ری به‌مه‌نجه‌ل کرد بنیشیته‌وه. مه‌نجه‌ل نیشته‌وه. ته‌وان ولاتیکی زۆر

جوانیان دیت پر له گۆل و دار و له نیوان داره‌کاندا که‌له‌وایه‌کیان دیت.

پی‌اوی پیر مه‌نجه‌له‌که‌ی وه‌ک تووره‌که‌ لی‌کرده‌وه و به‌ لاوی گوت:

«تۆ ده‌بی به‌ته‌نی برۆیه نیو کۆشکه‌وه و من ناتوانم له‌گه‌لت بیتم.» له‌پاشان خیزی بن دیواره‌ی رووخواویکی لادا و ده‌ری‌بجه‌بی‌یک ده‌رکه‌وت. ده‌ری‌بجه‌که‌یان کرده‌وه له ژئیریدا ریزه‌ پلی‌کانیکی لئ بوو. پی‌اوی پیر په‌پوله‌ییکی گرت و له سه‌ندوو‌قیکی هاویشته و به‌لاوه‌که‌ی گوت: «ها‌توو ویستت خاتوو شازاده‌کان بناسی و یه‌کیان هه‌لبژی‌ری، ئەم په‌پوله هه‌لاوه؛ بۆلای هه‌رکامیان چوو هه‌مان هه‌لبژی‌ره.» لاو له پلی‌کان رۆیشته خوارئ و خۆی له دالانیکی تاری‌کدا دیت. رۆیی و رۆیی تا له ئاکامدا تیشکیکی به‌رچاو هات. رۆیشته‌ی پیشتر و دیتی له‌وه‌سه‌ری دالاندا باخیکی جوان به‌رچاو ده‌که‌وی و له نیوه‌راستیدا کۆشکیکی گه‌وره‌ی تیدا‌یه. پی‌اویکی ریش سپی له‌به‌ر ده‌رکی کۆشک ویستابوو و گوتی: «کو‌رم! وه‌ره پیشی و ئیقبالی خۆت تا‌قی که‌وه. بیتوو بزانی کام له‌وه‌سئ خاتوو شازادانه‌ی لاوتره و له گه‌ل‌کوو ده‌ستی بگری، هه‌مووی ته‌وانه‌ی له‌م کۆشکه‌دا له خه‌وی جادوو‌دان وه‌خه‌به‌ر دین، ده‌نا بو‌خۆشت خه‌وت لێ‌ده‌که‌وی.»

لاو ته‌و مجری‌یه‌ی له‌با‌خه‌لیدا بوو ده‌ری هینا و وه‌دوای پی‌اوی پیر که‌وت. ته‌وان له‌چهند هۆده‌ تیپه‌ری‌ین و گه‌یشته‌ هۆده‌یه‌ک که‌ سئ کچی جوان له‌سه‌ر سئ ته‌خت خه‌وتوو بوون.

لاو ته‌ماشای ته‌وانی کرد؛ به‌لام نه‌ده‌کرا بزانی کامیان لاوترن. ته‌و په‌پوله‌که‌ی هه‌لفراند. په‌پوله‌ هه‌لفری و له‌سه‌ر ته‌ختی نیشته‌وه. لاو زوو چوو هه‌پیشی و ده‌ستی خاتوو شازاده‌ی گرت. خاتوو شازاده‌ی چاوی کرده‌وه و به‌سه‌رسورمانه‌وه ته‌ماشای ده‌وربه‌ری کرد. کاتی لاوی دیت شادمان بوو و گوتی:

«تۆ لایوئیکى ئازای؛ تەلسمى ئىمەت شکاند و ئىمەت پزگار کرد. سەرباقى خوشکەکانیش لە خەو ھەستان و سپاسى لاویان کرد و پیکەو ھە لە کۆشک چوونە دەر. لە کۆپەرە پێشکەو ھە پزۆشتن و گەیینە دالائىکى تارىک. چوونە پێشى؛ بەلام کاتى گەیشتنە ئەو جىبى دەبايە پلىکانى بايە، تەماشایان کرد چ پلىکانى لى نىيە. زۆر نارەحەت بوون، بەلام بەزۆر و زەحمەت لە دیواری ئەشکەوت سەرکەوتن و چوونە دەرى و دىتيان (مندالەکان فیکر دەکەن چىيان دىت؟) لە جىگەى کەلاوھەکان کۆشکىکى جوانيان دىت و لە پشت کۆشکەش شارىکى دیکە بوو. ھەر لەو کاتەدا پىاو پىر ھاتە پىشوازیيان و بەخىرھاتنى کردن و دەستى لاوى گرت و بردیە قەراخ زىيەکى چووکە - زىيەکە ئاویکى روون و گەشى تىدا بوو - ئەو بەلاوھەکى گوت:

«خۆت لە ئاوەکەدا تەماشای بکە و بدینە چ ئال و گۆرپىکت بەسەردا ھاتووە.»

لاو تەماشای کرد و دىتى قىیافەى زۆر جىددى و بەئەزموون بوو. پىر گوتى: «تۆ لەگەڵ خاتوو شازادەى لاو زەماوئەند بکە. ئەمە دوایین کارە کە توورەکەى جادوو پۆ تۆ دەکات. ئەم کۆشکە ئى تۆبە و خاوەنەکەى تۆ. منیش وەدووی کارى خۆم دەکەوم. ھىوادارم وەلامى چاکەى تۆم بەچاکى داىبىتەو.»

ئەمەى گوت و لە چاوان بوو. لاویش لەگەڵ خاتوو شازادە زەماوئەندى کرد و بەخۆشى و کامەرانى لە کۆشکدا دەژيان؛ تا ئەو پزۆزەى شا مرد و لاو بەجىبى ئەو بوو بە شا.

شازادهی به نهمه گ

شا سى شهو و سى رۆژ له دارستاندا وىلان بوو. رۆژى چوارهم ههمان پيره پياو له بهردهميدا قوت بووه و گوتى: «ئىستا مهرج دهبهستى خهلاتى من بدهى؟».

بهلام شا كه پياويكى تۆسن بوو قهبرولى نه كرد و ههمديسان له دارستاندا بهدهورى خويدا خولاوه تا له ماندوو به تيدا له پى كهوت و بهسهر عهزدا پان بووه و فيكرى كردهوه ههر له وى دهمرى. ديسانه كهش كابرا پيره - كه جادوو بازيكى بهدفعه پ بوو - لى قوت بووه و گوتى: «ئهم سهگه ئه وهنده بو تو بايه خداره كه دهته وى گيانتي فيدا كهى؟ بيتوو ئه و كارهى پىت ده لىم بيكهى بهساخى دهگه به وه مالى.» شا گوتى: «ئوه وى بته وى دهته مى، به وان شهرت رىگه م پى نيشان دهى.» هيشتا ئه م قسهى ته واو نه كرد بوو كه ديتى له قهراخ دارستان راكشاهه و كوشتىك له دوروهه دياره، ههستا و بهره و كوشتك رۆيى؛ بهلام له بهدئىقبالىدا هه وهل شتىك كه ديتى كوره چكۆله كهى بوو كه له باوهشى قهروه واشه كه ياندا بوو. شا ترسا و هاوارى كرد ئه و منداله له بهر چاوى دور كه نه وه. تازه ئه ودهمه سهگه هاته پيشى و كلكى بو خاوه نه كهى راوه شاندا؛ بهلام شا تووره بوو و ههميه تىكى پى نه دا. كاتى توورپى شا دامركا، ئه مرى كرد كچه چكۆله كهى كابرا ديهاتىيه ك بين بو كوشتك و گه ورهى كه ن و له برىدا كوره كهى نارده مالى كابراى ديهاتى. سالتىك تىپه رى و سىحربازه كه هات بو كوشتك. ئه و به هيچى نه زانى و فيكرى كردهوه كچه چكۆله كچى شايه. كچهى هه لگرت و بردى. شاش زور خوشحال بوو كه ديتى سىحربازه كه به هيچى نه زانىوه.

سالانىك تىپه رى. شازاده گه وره بوو و گه راوه بو كوشتكى باوكى؛ بهلام كاتى ئه و به سه رهاتهى بىست و زانى كه سىكى ديكه يان به جىگهى ئه و قوربانى كردهوه و ده بى ئه زره به و جه زره بهى كيشابى، پى ناخوش بوو و

سالىانى پيشوو، پاشاى ولاتىكى دور - كه بو راو چوو بووه دارستان؛ رىگهى ون كرد. ئه و بو ههر لايهك ده چوو تاكو كویره رىبهك بدۆزىته وه؛ بهلام نه يده توانى. ئىدى ماندوو و هيو براو ببوو كه له ناكاو پياويكى پير له بهردهمى په يدا بوو و پى گوت:

«له م دارستانه دا به شوين چيدا دهگه رى؟ لىره هيج شتىك نيه بىجگه له جر و جانه وهرى درنده.» شا گوتى: «من رىگه م ون كرده وه و له رىگه بهك دهگه رىم تا له دارستان بچمه ده رى.» كابراى پير پى گوت: «من يارمه تىت دهدهم به م مه رجهى به لىم پى بدهى كاتى گه يشته وه مالى، هه وهل شت كه چاوت پى كهوت بىدهى به من.»

شا بىرى كرده وه و گوتى: «هه وهل شت كه له گه رانه وه دا بو مالى ده يدينم، سهگه به وه فاكه مه؛ بو ده بى ئه و سهگه بدهم به تو؟ بوخوم دهگه رىم و رىگه ده بىنمه وه.» له گه لكوو ئه م قسهى كرد پيره پياو له چاوان ون بوو.

به‌لینى دا ئەو كیژه بدۆزیتته‌وه و رزگارى بكات. رۆژتیک لیباسى خەلکی دیتھاتی له‌بەر کرد و تووره‌که نۆكیتی به‌شانی دادا و رووی کرده دارستان. له‌وئ دەستی کرد به‌شین و گریان: ئەى هاوار لەم دارستانه‌دا ون بووم، ئای بۆ‌که‌سیک په‌یدا بێ و رینگه‌م پێ نیشان بدا. له‌ هه‌مان وه‌زبعه‌دا پیاویکی پیر ده‌رکه‌وت که ریشیکی دریزی بوو. پیاوی پیر سالاوی له‌ شازاده کرد و گوتی: «من رینگه‌ ده‌زانم و تۆ له‌م دارستانه‌ ده‌رباز ده‌که‌م به‌و مه‌رجه‌ی له‌ جیگه‌یدا خه‌لاتیکی باشم بده‌یه‌ی». شازاده گوتی: «دیتھاتییه‌کی هه‌ژاری وه‌ک من چیی هه‌یه‌ بیدا به‌تۆ؟ ته‌نانه‌ت ئەم لیباسه‌ی که ده‌یبینی له‌به‌رمدايه، خاوه‌ن کاره‌که‌م پیداو‌م تاكو له‌ کاتی به‌خاک ئەسپاردنی پوورمدا که به‌م زوانه‌ مردووه‌ له‌به‌ری که‌م». سیحربازه‌که پرسى: «به‌لام تووره‌که‌که‌ت ده‌لتی قورسه، چت له‌ نیویدايه؟» شازاده وه‌لامی داوه: «بریتک نۆکه. ده‌بێ بیهرژتیم. داب و نه‌ریت وایه‌ له‌ میوانه‌کان به‌«له‌بله‌ی» میوانداری بکری. پوورم ئەوه‌نده هه‌ژار بوو که من لێپرام ئەم نۆکه له‌ خاوه‌ن کاره‌که‌م وه‌رگرم و له‌ بریدا رۆژتیکى کار بۆ بکه‌م؛ به‌لام ئیستا رینگه‌که‌م ون کردووه». سیحرباز گوتی: «من رینگه‌ت پێ نیشان ده‌ده‌م، له‌ بریدا ده‌بێ کارم بۆ بکه‌ی؛ قه‌بوولی ده‌که‌ی؟» شازاده گوتی: «بۆ من ته‌وفیری نییه‌ بۆ کێ کار بکه‌م. ئەوه‌نده‌ی له‌ یادمه‌ هه‌میشه‌ کارم کردووه. ئیستا پێم بلێ چه‌نده‌م ده‌ده‌یه‌ی؟» جادووباز گوتی: «دوو واده‌ چیشتی گه‌رم له‌ رۆژدا، هه‌وتووی دوو جاریش گوشت و هاتوو بتنیرم بۆ جیگه‌ی دوور رۆن و ماسیشت ده‌ده‌م. لیباسیشت ده‌ده‌م. په‌له‌ زه‌وبیه‌کیشت ده‌ده‌م که چیت ویست تینیدا بچینی.»

شازاده گوتی: «قه‌بوول ده‌که‌م. به‌خاک سپاردنی پوورم به‌بێ منیش جیبه‌جێ ده‌بێ؛ له‌گه‌لتدا دیم.» پیاوه‌ پیره و شازاده وه‌رێ که‌وتن. پیاوه‌ پیره قسه‌ی ده‌کرد و پیده‌که‌نی و ئاگادار نه‌بوو که شازاده نۆکه‌که‌ له‌ تووره‌که‌ ده‌ردینێ و به‌عه‌رزیدا ده‌په‌رژینێ. ئەوان شه‌وئ له‌ دارستان خه‌وتن و

به‌یانی هه‌میسان وه‌رێ که‌وتن. کاتی خۆرئاوا گه‌یشتنه‌ به‌ردیکی گه‌وره‌، کابرا پیره ورد له‌ ده‌روبه‌ری روانی و له‌ پاشان سێ جار لاقی له‌ عه‌رز کوتا، گاشه‌ به‌رد لاچوو و رینگه‌یه‌ک به‌بن عه‌رزیدا ده‌رکه‌وت. پیره هیتای له‌ شازاده کرد به‌دوایدا بروات. هه‌موو جیبه‌ک تاریک بوو. وا به‌زه‌یندا هات رینگه‌ ده‌گاته‌ بن عه‌رزى. به‌لام پاش ماوه‌ییک سۆبه‌کی کز ده‌رکه‌وت. بریتک چوونه‌ پێشتر، هه‌وا روون بۆوه و گه‌یشتنه‌ دارستانیک؛ به‌لام ئەو سۆبه‌ نووری خۆر یا مانگ نه‌بوو. زه‌وی و دار و مه‌ل هه‌موو جوړتیکى دیکه‌ بوون. له‌ هه‌موو شتێ خه‌راپتر بیده‌نگییه‌ک بوو که هه‌موو جیگاییکى داگرتبوو. بالنده‌ له‌سه‌ر دار نیشتبوون؛ به‌لام ده‌نگیان لێوه‌ نه‌ده‌هات. ئاو به‌رووباردا ده‌رۆی؛ به‌لام ده‌نگی نه‌بوو. بای ده‌هات؛ به‌لام وسکوت و بیده‌نگ. پیره‌ش وشه‌ییکى قسه‌ نه‌ده‌کرد و کاتێ شازاده هات قسه‌ بکات، ده‌نگی ده‌رنه‌هات. ئەوان هه‌ر وا ده‌رۆیینه‌ پێشێ. له‌ ناکاو ده‌نگیک به‌گوتی شازاده گه‌یی، له‌وه‌ ده‌چوو ره‌وه‌ ئەسپیک له‌ دووره‌وه‌ برۆا. پیره گوتی: «خه‌ریکن له‌ مووبه‌ق حه‌لیم ساز ده‌کن. ئەمه‌ ده‌نگی گه‌نم ورد کردنه.» دیسانه‌که رۆیینه‌ به‌ره‌وه، شازاده ده‌نگی سه‌دان مشاری به‌گوتی گه‌یشت که ده‌تگوت پیکه‌وه‌ دار ده‌په‌نه‌وه. پیره گوتی: «ئمه‌ ده‌نگی خاتوونی گه‌وره، دایه‌ گه‌وره‌ی منه‌ که له‌ خه‌ودا خوره‌ خوێ ده‌کا». دیسانه‌که چوونه‌ پێشتر و شازاده مه‌زرای پیره‌ی دیت که زۆر گه‌وره‌ بوو. پیره به‌ده‌نگیکى پر له‌ هه‌ره‌شه‌ به‌شازاده‌ی گوت: «ده‌بێ زۆر به‌هۆش و گۆش بی، لێره به‌ولاوه‌ ده‌بێ به‌یاسای ئیره‌ هه‌ستی و دانیشی؛ ده‌نا زۆر خه‌راپ ته‌مى ده‌کری. یه‌کێ له‌م یاسایانه‌ بیده‌نگییه‌. ده‌بێ زبانت راگری.»

ئەوان چوونه‌ نیو مالێ و شازاده کیرتیکى جوانی دیت و به‌زه‌ینیدا هات: «ده‌بێ ئەمه‌ کیرتێ پیره‌ بیت». کچه‌ چی نه‌گوت و خه‌ریکی ریتک و پیتک کردنی مێز بوو. کاتێ مێز ساز بوو چیشتی هیتا. دوايه‌ رۆیشت و له‌

سووچیک دانیشیت و خه ریکی گوره وی چین بوو و بپرای بپر ته ماشای شازادهی نه کرد. له دایکه گوره وی پیره نیشانیکی نه بوو. پیره هم مو خوارده مهنی سهر میزه که وی خوارد. - به قه ده رای به شی چند که س ده بوو - به وانیشی گوت: «بن مه نجه له که خاوین که نه وه و بیکرتین، نه ونده وی پتوه ماوه ئیوه تیر کات. ئیسکه کان بدن به سه گه که.» شازاده دلته نگ بوو؛ چونکه عاده تی نه بوو پاشماوهی خه لک بخوات، به لام چاری نه بوو. نه و کچه له سهر میزه دانیشتن و نه ونده تی نکوشا له گه ل کچه قسه بکا. کچه به نیگا تیی گه یاند: باش وایه بیده نگ بی. پیره له قه راخ کوچکاور دانیشتبوو و ته ماشای نه وانی ده کرد. کاتی شازاده له خواردن کشاوه، پیره رووی تی کرد و پتی گوت: «دوو رۆژت مؤله ته تا کو ماندوویی له شت ده رکه ی؛ به لام دوو سبه ی وه ره لای خۆم تا کو پیت بلیم ده بی چی بکه ی؟ ئیستا پرۆ بخه وه. نه و کیره هۆده که ت پی نیشان ده دا.»

شازاده ده بیه ویست شتیکی لی بپرسی؛ به لام پیره به تووره بییه وه سوور بووه و گوتی: «قسه بکه ی زیانت ده برم. چما پیم نه گوتووی ده بی لیره لال بی و تا شتیکیان لی نه پرسیمی قسه نه که ی.» شازاده حالی بوو کچه به چاو هیمای بو ده کات وه ری که وی. به خوی وت: «نه و کیره چ له پیره ناچن. هم کچیکی جوانه و هم دلکی دلۆفانی هیه. حه یف و خه سار که باو کم نه و کچه ی دا به م پیره به دفه ره.» نه و شه وه شازاده خه وی لی نه ده که وت و کاتیکیش خه وی لیکه وت خه ونی سامناکی ده دیت و دایه له بهر هاوشالی مه ترسی دابوو و کچه ده هاته یارمه تی و رزگار کردنی. به یانی - که له خه وه ستا - دیتی کچه خه ریکی کاره. له پاش نیوه رۆژه خواردن بریک له باخ و مه زادا گه را؛ به لام سهری سوورما که - خاتوونی گه وه - دایه گه وه ی پیره نه دی. له هۆلدا نه سپیتی سپی لی بوو، له ته ویله دا گایه کی ره ش و گۆلکیکی سهر سپی. له کولانه مریشکه وه دهنگی که له شیر و قاز و مراوی ده هات. نیوه رۆ و شه ویش چیشته هه

وه ک شه وی پتیشوو بوو. هه مان پاشماوه ی چیشته پی ره؛ به لام شازاده ده دیتوونی نه مانه تا قه ت بی نی، نه و شته ی تا قه تی نه ده یینا قسه نه کردن بوو. رۆژی دوایی چوه لای پیره تا کو بزانی کاری سبه یینی چیه. پیره گوتی: «سبه ی کارت ئاسانه. نه و داسه هه لده گری و بو نه سپه سپی گیا ده ووری و ته ویله که ش خاوین ده که یه وه؛ به لام بیتوو ناخوری نه سپه خالی بیت یان ته ختی عه رزی ته ویله پیس بیت، گیانت ده کیشم.»

شازاده بیری کرده وه به لی نه و داسی به ده سه وه نه گرتوه و ته ویله ی خاوین نه کردۆته وه، به لام له راستیدا کاریکی زۆر چه توون نیبه. شه وی کاتی خه وتن که ده بیه ویست بخه وی، کچه پی به په نجه لی نیزیک بووه و پرسیری کرد: «سبه یینی ده بی چی بکه ی؟» شازاده گوتی: «کاریکی ئاسانه. ده بی بریک ئالف بو نه سپه سپی بدوورم و عه رزی ته ویله که ی خاوین که مه وه.»

کیره گوتی: «بوت به داخه وه م لاوژ! نه م نه سپه سپیه که سی نیبه بیجگه له هه مان خاتوونی گه وه. نه و نه ونده ئالف ده خوا که بیست که سیش ناتوانن ئالفی نه و جیه جی کن. ده که سی به هیز و زۆرداریش ناتوانن ته ویله که خاوین که نه وه. تو هیزی نه م کاره ت نیبه باش وایه گوی له من بگری. جا جوان گویم بو رادیره و گویم ده یه. سبه یینی کاتی ئالف بو نه سپه ده به ی، چه له مه داریک و هالفه ییک ته نافیش له گه ل خۆت به ره. کاتی نه سپه له تو یی پرسی: نه م چه له مه و ته نافه ت بو چیه، به و بلتی ته ناف بو نه وه یه ده مه سستی پی ساز که که تو زۆر نه خوی و چه له مه ش ده خه مه ملتوه تا کو ته ویله پیس نه که ی.»

کیژ نه مه ی گوت و خیرایه کی رۆیی. شازاده سبه یینی داسی هه لگرت و بریکی ئالف رنی و هاویشته یه به رده می نه سپه. کاتی رۆیی و گه راوه، دیتی نه سپه هه مو ئالفه که ی خواردوه و عه رزی ته ویله شی نه ونده پیس

کردوو که ده که سیش ناتوانن خاوینی که نه وه. تازه ئەو کاته زانی ئەو کیژە چەندە عاقلە. تەناف و چەلەمەمی هەلگرت و چوو بۆ تەویله. ئەسپە پرسیری کرد: «بەم تەناف و چەلەمەمی دەتەوی چی بکە؟» شازادە گوتی: «شتیکی گرینگ نییە. بێتوو زۆر بخۆی و تەویله پیس بکە بەم تەنافە دەمت دەبەستم و ئەم چەلەمەمیش دەهاومە ملت.» ئەسپە ئاخیکی هەلکیشا؛ ئیدی نە ئالفی خوارد و نە تەویله پیس کرد. کاتی نیوهرۆ پیره هاته تەویله و دیتی هەموو شتی بهرێ و جیتییه. سەری سوورما و گوتی: «تۆ بوخۆت پیاویکی مدربکی یان کەسیک یارمەتیت دەدا؟»

شازادە گوتی: «کەسیک یارمەتیم نادا، بێجگە لە ئەقلی ناقسی خۆم.» پیره زۆر توورە بوو؛ بەلام چی نەگوت و لە تەویله رووییە دەری. کاتی خۆراوا شازادە بانگ کرد و گوتی: «سبەینی کارتی زۆرت نییە، هەر مانگا رەش بدۆشه، بەلام بێتوو دلۆپی لە شیرەکهی برژی دەتکوژم.» شازادە بییری کردووە ئەمە کارتی ئاسانە. دەستەکانم بەهێزن و شیر دەدۆشم. جا مەگەم پیره پیلانیکی کیشابێ. شەوی کە دەبەهویست بخەوی کیژە هاته لای و کاتی زانیی دەبی سبەمی چی بکا، گوتی:

«بۆت بەداخەوێم! کاتی شیری ئەم مانگایە سەر و خوار دادەرژێ، ئیدی ناویستی و لەسەر عەرزێ جوگە لە شیر شۆراوگە دەکات؛ بەلام مەترسە من لێرەم و یارمەتیت دەدەم. بەیانی کە چووێ سۆراگی مانگا رەش مەنقەلێک پر لە رەژی ئاگرین و گاز ئەنبووریک لەگەڵ خۆت بەرە و کاتی گەیشتییه ئەوی فوو لە رەژییه کە بکە و بیگە شینەوه و گاز ئەنبوورە کەش بنێ نێو ئاورەکه» دواوە پیتی گوت بەمانگاکە چی بلێ و روویی. سبەمی بەیانی کاتی خۆر هەموو جیتییه کی رووناک کرد شازادە بەدەستووری کیژەمی کرد و لەپاشان چوو بۆ تەویله. مانگا کاتی ئەوی دیت پرسی: «ئەم ئاگر و گاز ئەنبوورەت بۆ چییه؟»

شازادە گوتی: «شتیکی گرینگ نییە. ئەنبوورەکه داغ دەکەم. بەمنیان گوتووە بەعزە گیاییک بەدەفرن و ئازارییان هەیه. من چارەسەرکردنی ئەم کارە دەزانم. شیرەکه دەدۆشم، بێتوو لە دواوە شیری نەویستی بەم ئەنبوورە داغە گوپیکی مەمکی دەگرم تا شیرەکهی بویستی.» مانگا رەش تەماشای کرد و ئاخیکی هەلکیشا. شازادە مەردۆشی برده پیشی و شیرەکهی دۆشی بی ئەوی دلۆپە شیریک زایە بی. سەعاتی دواتر سەر و کەللەمی پیره قوت بوو و بەوردی تەماشای دەورو بەری کرد بزانی شیرەکه رێژاو تە عەرزێ یان نا؛ بەلام چیی نەدی. پیره گوتی: «تۆ خۆت زبەرەکی یان کەسیک یارمەتیت دەدا؟» شازادە گوتی: «کەسیک یارمەتیم نادا بێجگە لە ئەقلی ناقسی خۆم.» پیره لە توورەییاندا سوور هەلگەرا؛ بەلام چی نەگوت. کاتی ئیوارە بەسەرداهات بەشازادەمی گوت: «باقەیهکی چکۆلەمی ئالف لە دەرکی تەویلهیه، دەبی بەیانی بیهاوینە مالهوه؛ بەلام بێتوو چلە پووشیکی چکۆلەمی بەجی بیتی وای بەحالت.» شازادە بەزەینیدا هات ئەم کارەیان بەراستی ئاسانە. ئالفەکه دەکەمە سەر عەرپە و ئەسپە دەبیاتەوه مالتی. بەلام کاتی کچە هاته دیتی و کاری سبەمی ئەوی زانی پیتی گوت: «ئەو فیلی لی کردووی. بێتوو تەواوی خەلکی دی حەوتوویی کار بکەن ناتوانن ئەم کارە تەواو بکەن. لەگەڵکو باوەشپیک ئالف هەلگری، کۆماییک ئالف لە جیتی قوت دەبیتهوه. دەسا گوێ بگرە چ دەلیم. بەیانی زوو هەستە، ئەسپە سپی لە تەویله بینە دەری تەنافیکی ئەستور پەیدا کە. تەنافەکه لە دەوری ئالفەکه بەهسته و خۆت برۆ سەر ئالفەکه و بیژە: پیک دوو سی چوار. هاتوو ئەسپە لە تۆی پرسی چی دەژمیری؟ ئەو شتەمی پیت دەلیم بیلی. کیژ شازادەمی فیر کرد چی بلێ. بەیانی شازادە زوو لە خەو هەستا ئەسپە سپی کیشا دەری و تەنافیکیشی دیتەوه. سواری ئەسپە بوو و چوو بۆ مەزرا و دیتی ئالفەکه باقەیهکی چکۆلە نییە؛ بەلکو خەلوار خەلوار ئالف رێژاو و هەرچەندە باری بکەن تەواو نابن. ئالفەکهی بەست و

له پشتی ئه سپه توند کرد و چووه سهه ئالف و دهستی کرد بهژماردن. ئه سپه پرسی: «چی دهژمیری؟» شازاده گوتی: «ئهو گورگانه دهژمیرم له کونه که یان دینه در، تا ئیستا ده دانهم بژاردوو.» ئه سپه که ئه مهی بیست به پهله به رهو مال رایکرد و هه موو ئالفه که له نیوه راستی هه وشه یه. شازادهش له قهراخ ئالف ویتاوه.

کابرا تووره بوو و گوتی: «تو خۆت مدیریکی یان که سیک یارمه تیت ده دا؟» شازاده گوتی: «چ که سیک یارمه تیم نادا بیجگه له ئه قلی ناقسی خۆم.» پیره سهه ری راوه شانند و له ژیر لیورا دهستی کرده بۆله بۆل و رۆیی. لای ئیواره شازاده ی بانگ کرد و پیتی گوت: «به یانی ده بی گوتلکی سهه سپی به ری بۆ له وهر و هیج نه قه ومی. شازاده به فیکریدا هات: ئه مه هیج نییه، من ده توانم گارانێ گوتیه که بله وه رینم و چ نه قه ومی. به لام شهوی که کیژ ئهوی دیت پیتی گوت ئه م کاره چه تونه، ده بی بزانی چۆنت پی ده لیم و وابکه ی تا کو گوتیه که ت بۆ ئاگادار بکری. شازاده جوان گوتی دایه و به یانی به پیتی ئه مری که ت نه نافیکی هاو ریشمی له گه ل خۆیدا برد بۆ مه زرا و لاقی چه پی گوتلکه که ی به لاقی چه پی خۆیه وه به ست. گوتیه که وه ک سه گیتی که به ئه مه گ له لای دانیش و تا ئیواره نه جو لاوله. ئیواره که گه رانه وه بۆ مالتی پیره له تووره بیدا شیت ببوو. قسه کانی جارانی به شازاده گوت و تووره که گه میتی دایه و پیتی گوت: «به یانی من کاریکم به تو نییه. به لام ده بی ئه مشه و ئه م گه مه بچینی و ئاوی ده ی تا کو شین بن و باش ره سیده بن. پاشان بیان دروویه وه، بیان کوتی. بیان که یه ئارد و شیرینی پی ساز که ی. به یانی که له خه وه هه ستام ده بی بۆ به رقه ند کولیره و شیرینی داغ ساز بی.»

شازاده وای دانا ئه م کاره جیه جی نابی و ئه مجار ناتوانی بیکا و ده کوژی. زۆر ئالۆز بوو. که چه ی که دیت پیتی گوت پیره چی پی گوتوو و

ئه مجاره ریگه ی ده ربا زبوونی نییه. خۆی پی ناساند که شازاده یه و بۆ رزگار کردنی ئه و هاتوو. به لام کیژ نه تاجوب ما و نه نارحه ت بوو. به شازاده ی گوت ئه مشه و ئه م تووره که گه مه هه لگره و بیبه بۆ ده رکی کولانه مریشک که له و سهه ری مه زرایه. له وی جنۆکه گه لیک کۆ بوونه ته وه خزمه تکاری ئه م پیره پیاوه ن. هه موو قسه کانی پیره یان وشه به وشه بۆ باس بکه و ئه مه ش بلتی بیتوو نه توانن ئه م کاره بکه ن ده بی له گه و ده ی ئیوه که له سوو چیکی دارستان دایه که لک وه درگرم. ئه وان زۆر له و ده ترسین و خاترجه م ئه و کاره ده کهن. شازاده ته و اوی ئه م کارانه ی به وردی جیه جی کرد و خه وت. به یانی که پیره له خه وه هه ستا، دیتی کاسه بییک شیرینی داغ له قهراخ ته خته که ی دانراوه. شازاده ی بانگ کرد و گوتی: «من متمانم هه یه که سیک یارمه تیت ده کا، به لام گرینگ نییه. من سبه ینی کاریکم پیت نییه. مه گه م، به یانی راموه شینه و وهره ژوور سهه رم و هه لم ئه ستینه.» شازاده تاجوب ما که ئه مه چ کاریکه؟ ئه مه ی بۆ که چه گتیاوه. کیژ گوتی: «ئه م جادوو بایزه به دقه ره خه یالی هه یه بتخوا. به یانی که ده چی بۆ لای بیتل ئاسنیکیش له گه ل خۆتدا به ره.»

به یانی شازاده بیتل ئاسنیکه هه لگرت و به ده ستووری کیژ له کووره دا داغی کرد تا رهنگی سوور هه لگره را. چووه لای پیره و هه لیستاند. کاتی پیره گوتی ده ستم بگره با هه ستم، شازاده له بری ده ست بیتل ئاسنه که ی بۆ درێژ کرد. پیره که بیتله که ی دیت گوتی: «من حال م چاکه و بۆخۆم ده توانم له جیگه م هه ستم. ئه مرۆ ده مه هوی هه و الیکه خۆشت بده می. من ده زانم ئیوه ئه م دووانه یه کترتان خۆش ده وی. ده مه هوی جه ژنیکه گه و ره تان بۆ ساز که م تا کو زه ماوه ند بکه ن.»

شازاده زۆر شادمان بوو. به چه شنیک که ده به هه ویست له شادمانیدا وه هه و ا که وی و هه لفری و هاوار بکات؛ به لام وه بیبری هاته وه پیره

دەنگەدەنگی پێ ناخۆشە. هیچی نەگوت تا شەوئ. شەوئ کە کێژە ی دیت رووداوەکە ی بۆ باس کرد. بەلام بە پێچەوانە ی چاوەنوازی خۆی دیتی رەنگی کێژ لە ترسان سپی هەلگەرا. کێژ گوتی: «پیرە زانیویە من یارمەتیت دەکەم، بەتەمایە من و تۆ پێکەو بەکووژئ؛ دەسا دەبێ رابکەین. بەلام جارێ تۆ بچۆ و بەبێدەنگ گوێرەکە بەکوژە. لە زگیدا تۆیێکی رووناک هەیه هەلگەرە و بیهیتنە.»

شازادە رۆیی بۆ تەویله. گۆتیکەکە ی کوشت و لە زگیدا تۆپی نوورانی و رووناکی دەرھینا و دای بە کچە. ئەو دووانە لە مەزراوە هەلاتن و لە دارستاندا بەرەو پێشەو دەرویشتن و تۆپی نوورانی هەموو جێبەجێ وەک رۆژ رووناک کردبوو. ئەو نوکانە ی شازادە بەعەرزیدا رزاندبوو، شین بیوون و لە گۆتیی نیشانە ی رینوینی رینگە ی بۆ ئەوان و دەدر دەخست.

بەیانێ کە پیرە لە خەو هەستا کچە و شازادە ی بانگ کرد. بەتەما بوو هەردووکیان بخوات. بەلام هەرچی کرد و بانگی کرد، وەلامێکی نەبێست. وای دانا ئەوان خەریکی ساز کردنی کەرەسە ی زەماوەندن. هاواری کرد و نەراندی هەمدیسان کەس وەلامی نەداوە. توورە بوو و هەر چی مالتی گەرا ئەوانی نەدیتەو. زانی هەلاتوون. رۆیی و دەرکی کولانە مەریشکی کردووە و بەجندۆکەکانی گوت دەبێ بە هەر لەو نێک بێ ئەوان بدۆزنەو. جندۆکە وەرپێ کەوتن. لەولاو کێژ و شازادە لە هەردیکدا رایان دەکرد، لە ناکاو کچە وێستا و گوتی:

«ئەوان بەدووامانەو» کورە تەماشای کرد و دیتی هەورێکی رەش لە دوورەو دەرکەوت و زۆر ترسا. کێژ سێ کەرەت تۆپی نوورانی لە دەستیدا سووراند و گوتی:

«ئە ی تۆپی نوورانی گۆی بگرە! من لە تۆ یارمەتیم دەوئ؛ من بکە بەزێبێک و ئەویش بکە بە ماسی.»

هیشتا ئەم وشانە لە دەمیەو دەرنەهاتبوو کە خودی ئەو بوو بەزێبەک و شازادەش بوو بە ماسیێک. جندۆکەکان گەیشتنە ئەو جێبەجێ و هەرچی تەماشای دەر و بەریان کرد هیچان نەدیت. گەرانیووە و بەپیرەیان گوت لەوئ هیچی لێ نەبوو بێجگە لە زێبەک و ماسیێک. پیرە گوتی: «دەک بەنەعلەت بن. ئەوان خۆیان گۆریووە تە سەر زێ و ماسی. برۆن ئاوی زێبەکە هەللووشن و ماسیێکە بگرن.» جندۆکە بەخێرایێ و توندیی (با) وەرپێ کەوتن. لەولاو کچە و کورە دیسانە کە دەستیان کردبوو بەهەلاتن تا گەیشتنە لیواری زێبەک. کچە راوەستا و گوتی: «شتیکێ سەیرە، تۆپی نوورانی بەمن دەلتی ئەوان هەمیسان بەشوین ئیمەو» کچە تەماشای پشت سەری کرد و هەورێکی لە ئاسماندا دیت کە لە جاری پێشوو تاربکتر بوو. سێ جار تۆپەکە ی لە دەستیدا سووراند و گوتی: «ئە ی تۆپی نوورانی گۆی بگرە! من لە تۆم یارمەتی دەوئ؛ من بکە بە بنە گیایەک و ئەویش بکە بەگۆلە باخێک». لە کات و ساتدا ئەوان بوون بەبنەگیا و گۆلە باخ. جندۆکە هاتن و تەماشای دەوربەریان کرد هیچیان نەدی، بێجگە لە بنجکێک گۆلەباخ. گەرانیووە و بۆ پیرەیان گێراوە هیچ لەوئ نەبوو بێجگە لە بنجکێک گۆلەباخ. پیرە گوتی: «گەوج و گەلخۆی بەلەعنەت کراو، ئەوان خۆیان کردبوو بنجک و گۆلەباخ. برۆن و ئەو بنجکە لە رەگ و ریشەو دەریبن و لەسەر رینگەتاندا ئەوی دیتان لە بەینی بەرن.»

جندۆکە گەرانیووە و ئەوی دیتیان خەراپیان کرد. بەلام کچە و کورە لە حالی راکردندا بوون و کچە دیسانە کە پیتی زانی هەورێکی رەش کە ئەمجارە سووریش بوو بەشوینیاندا دئ. ئانەن تۆپی نوورانی دەرھینا و گوتی: «ئە ی تۆپی نوورانی گۆی بگرە! من لە تۆ یارمەتیم دەوئ؛ من بکە با و ئەویش بکە مێشوولە.» جندۆکەکان نێزیک بوونەو و چیبیان نەدیت و گەرانیووە هەوالتیان بەپیرە دا. کێژە و شازادە گەرانیووە قەلافەتی هەوالتی

خۆيان. به لّام كچه و شازاده ده يانزانی پيره زۆر توووره بووه و ئه مجاره بوخۆي به شوپنیاندا دئ. به ته واری هیتزه وه هه لده هاتن تاكو گه یشتنه ئه و تۆتيله تاریكه و چوونه نیوی. تۆپی نوورانی ریگه یانی رووناك ده كرد. ریگه تا ده هات به ره و خوارتر ده چوو تاكو گه یشتنه گاشه به رده گه وره كه. كیشه تۆپی نوورانی له ده ستیدا سووراند گوتی:

«ئهی تۆپی نوورانی گوی بگره! من له تۆم یارمه تی ده وی؛ گاشه به رد له سه ر پیمان لابه ره، تاكو ئیمه بتوانین بۆی ده رچین.» له هه مان كات و ساتدا گاشه به رد لاچوو و ئه وان خۆیان له سه ر زه ویدا دیت. كیشه له خۆشییان هاواری كیشا و گوتی: «ئیمه پرگار بووین. سیحرباز له سه ر زه وی ئیدی هیتزیکی نییه.» ئه وان وه پئ كه وتن و به ره و كۆشك چوون. شا - كه له دووری كوره كه ی زۆر دلته نگ

بیوو - كاتی ئه وانی دیت نه یده زانی له خۆشییان چی بكات. جه ژنیکی گه وره یان گرت. شازاده و كیشه پیکه وه زه ماوه ندیان كرد و له وه به دوا به خۆشی رۆژ و رۆژگاریان راده بوارد.

که رویش که وان

«لاوؤ بهم پهله پهله بو کوی دهچی؟»

کوربه وهلامی داوه: «بهتوچی سوچی؟»

پیره وتی: «لاوؤ، بهم ئاکارهوه تو ههته، شانس و ئیقبالی رووت تی ناکا.»

ههه واشی لی هات و کوربه گهوره ههچی ههولی دا دهستکهوتیکی نهبوو و دهست بهتال گهراوه بو مالتی. کوری نیوهنجی کابرای دیهاتی که ئهویش لاویکی بههوش و گوش بوو، له مالتی دهرکهوت ههتا شانس و ئیقبالی خوی تاقی کاتهوه. بهلام ئهویش فیبر نهبوو، ریزی ئینسانی گهوره بگری. ئهویش کابرای پییری دیت و ههمیبهتی نهدايه. دوايهش ئهوهندهی تیکوؤشا کهلکی نهبوو و ئهویش دهست بهتال گهراوه بو مالتی.

کوری سیههمی کابرا - که لهم دووانه لاوتر و چکولهتر بوو - زور بههوش و گوش نهبوو؛ بهلام کورپکی بهئهدهب بوو.

ئهم کوربه بهخوی وت: ههه دوو براکهه شانس و ئیقبالی خویان تاقی کردهوه، بوچی منیش وا نهکهه؟ کئی چووزانی؟ بهلکهه من لهوان بهئیقبالتتر بم؛ بهلام باوکی پیی وت: «دوو براکهه که له تو زور بههوش و گوشترن نهیانتوانی ئهه کاره جیبهجی بکهه، ئیستا تو دهتههوی بیچی؟ بیچو؛ بهلام ناتوانی کاریک بکهی.»

بهلام کوربه ناهومید نهبوو، ریزی تاکو چاوی به شا بکهوی. له ریگادا گهیشته کابرا پییره ههژارهکه. کوربه کلاوی له سهه خوی لابرد و سلاوی له کابرا کرد.

کابرای پییر لیتی پرسی: «بو کوی دهچی؟»

کوربهش ههموو شتیکی بو گپراوه. پییره، فیتفیهتهیهکی له گیرفانی خوی هینا دهری و دای بهکوربه و وتی:

رؤژ و رۆژگاریک شایهه که ههبوو؛ تاقه کچیکی بوو. شا ئهم کچهی زور خوش دهویست و بهههمووانی راگه یاندبوو کیژهکهی دههه بهکهسیک که سی کاری تاییهتی پی جیبهجی بکری، تهنانهت با وهکو ئهم پیاوه کابرایهکی ههههههزاری ولاتی ئهوبی؛ چونکه، کهسیکی بتوانی ئهم کاره جیبهجی کات حهقههه پیاویکی شیاوه. له نیزیکانی کۆشکیدا کابرایهکی دیهاتی له گهل سی کوری خویدا مالتیکیان بوو. رۆژی له رۆژان کوربه گهورهکهی - که لهوانی دیکه بههوش و گوشتر بوو - بهباوکی وت: «بابه من دهمهوی برۆم و بهختی خۆم بو جیبهجی کردنی ئهه سی کارهی شا تاقی کهمهوه، من حهقههه ئهه کارهه بو دهکری.»

کوربه ئهمههی وت و بهری کهوت. له ریگادا تووشی پیاویکی پییری ههژار بوو و هیج ههمیبهتیکی پی نههه. تهنانهت کاتی کابرای پییر سلاوی لی کرد، وهلامی سلاوهکهشی نهداوه. پییره پرسیری کرد!

«نهم فیتفیتیه هه لگره؛ ده توانی بهمه نهوی چه یوانه کوی که یه وه.»
کورپه پیتی سهیر بوو؛ به للام فیتفیتیه که ی وه رگرت. سپاسی کابرای کرد و
وه ری کوهوت. کورپه گه یشته کوشکی شا و رایگه یاند بو چ کاریک هاتووه.
بردیانه لای شا. کورپه دیتی کچی شا زور جوانه. به شای وت: «من
هاتووم هه تا نه و سنی کاره ی ده لئی جیبه جیی کم. بیتوو سهر که وتم ده توانم
له گهل کیژی نیو ده زه ماوه ند بکه م؟»

شا وتی: «من مهرجی پیاوانه ده به ستم، چما بتوانی نه و کارانه ی پیت
ده لیم چاره سهری بکه ی ده توانی ده گهل کچی مندا زه ماوه ند بکه ی. نهم
سه د کورپه ی شکه به ره کیوی و بیانله وه رینه؛ ته نانهت نابی یه کیکیان ون
ببی. چما توانیت هه ره سه دیان بو شه وی بگه رینییه وه مالتی،
سهر که وتووی.»

کورپه کورپه ی شکه کانی برده مه زرا و به ره لای کردن. کورپه ی شکه هه ره کام له
لایه که وه هه لاتن و ون بوون. له پاشان کورپه فیتفیتیه ی لیدا هه تا بزانی نهم
شته ی پیره پیتی داوه که لکی هه یه یان نا؛ فیتفیتیه ی لیدا؛ کورپه ی شکه
تا کو دهنگی فیتفیتیه یان به گوی گه یشت هه مو یان له کورپه وه کو بو نه وه.

له و لاوه شا به شازنی وت: «فیکرم په رۆشه؛ نه کا نهم لاوه بتوانی
دهروه سستی نهم کاره بی. تو بچو بو نه وی، فریوی ده و یه کن له
کورپه ی شکه کانی یان به سه وقات لی بستینه یان لیتی بکه.» شازن
سه لماندی و جلوه رگی ژنه دیتها تییه کی له بهر کرد و چوو بو مه زرا؛ کورپه ی
له خه وه ستاند و پیتی وت:

«کورپه باش کورپه ی شکه لهم کورپه ی شکه به سه وقات بده به من.»

کورپه گوتی: «من ناتوانم نه و کاره بکه م.»

شازن وتی: «ده بجا که وایه یه کیانم پی بفرۆشه.»

کورپه زانیبووی نهم ژنه له لای شاه هاتووه؛ ده بجا وتی:

«باشه؛ به للام نرخی نهم کورپه ی شکه زور گرانه. من له بری یه کن له مانه
نه و نهنگوستیله بچوو که ی قامکی تو م ده وی.»

شازن فیکری کرده وه به م چه شنه کاری کورپه بی ناکام ده کات؛ ده سا
قه بو لی کرد. کورپه ی شکه که ی گرت و له قه رتاله یه کی هاویشت و ریوی.
کورپه چند خوله کنی ده سستی راگرت و دوا یه فیتفیتیه ی لیدا و کورپه ی شکه که
تا کو دهنگه که ی گه یشته گوی، له قه رتاله ده رپه ری و به ره و کورپه گه راوه.
شازن نه یده زانی چی بکا.

کاتی خورئاوا کورپه کورپه ی شکه کانی وه کو کرده وه و به ره و کوشکی شا
گه راوه. شا، کورپه ی شکه کانی ژمارد و دیتی ته اوون و ته نانهت یه کیکیان
لی کم نه بو ته وه. شا له ناخیدا زور تو وره بوو؛ به للام به سه ره خوی نه هیتا و
به کورپه ی وت:

«سه یینی به یانی وه ره بو کوشک هه تا پیت بلیم کارم پیت چیه!»

به یانی رۆژی دو وه م - کاتی کورپه ده چوو بو کوشکی شا - کابرای
پیره ی دیت له قه راغ ریگادا دانیش تو وه. سلاوی لی کرد و هه موو شتیکی
بو گیراوه. پیره زوورنایه کی گه وه ی دایه و وتی: شا ره وه نه سپیکت
ده داتی و تو به م زوورنایه ده توانی نه سپه کان وه کو که یه وه. کورپه سو پاسی
کابرای پیره ی کرد و چوو بو کوشکی شا. شا پیتی وت ده بی نه مرۆکه سه د
نه سپ به رینه مه زرا و بیانله وه رینی و شه وی بیان نه ییتیه وه و نه سپیک کم
نه ییتیه وه.

کورپه بریاری دا زوورنایه تا قی کاته وه. زوورنایه ی لیدا، هه موو
نه سپه کان به غاردان گه رانه وه و کو بو نه وه.

له و لاوه شا ترسابوو نه کا کورپه هه ره سه د نه سپه که ساغ و سه لامهت
بیتیه وه. تکای له شازن کرد بچیت و به زمان لووسی نه سپیک له کورپه یا
بکری، یان بی نه سستی؛ به للام شازن نه یسه لماند و وتی: «نهم کورپه

زیره کتره له وهی بهم قسانه هه لځه له تی و له لایه کی دیکه وه خو شم له
ئه سپ ده ترسم». دهیجا شا دیتی هیچ چاره نییه. خو ی گۆری و وا خو ی
گۆری کهس نهیناسیتته وه. سواری ولاغیتک بوو و چوو بو مهزرا.

شا له مهزرا کورهی دیت و زۆر زیان لووسانه دهستی کرده قسه له گه ل
ئه و لاوه؛ وتی: «کابراهه کی دیت هاتی بی پو لیم. ده بی ریگایه کی دوور بیرم
و بهم ولاخه وه ناتوانم. نه گه ر ده کری ئه سپه له م ئه سپانه م بده ری. منیش
رۆژی له رۆژان ئه م کاره ی تو وه لام ده ده مه وه». کورپه وتی باشه قه یناکه؛
به لام به و مه رجیه ی تو ش کلا وه که تم بده یه ی. شا پیی خوش نه بوو هیچ بدا
به کورپه؛ به لام چاری نه بوو. له بهر ئه وه ی ده یه وه ویست به هه ر له ونیک
ئه سپیک له کورپه بستیتنی. شا کلا وه که ی دا و ئه سپه ی وه رگرت و له گه ل
خویدا هینا یه وه بو کوشک. ئه سپه ی له ته ویله دا به سته وه و ده رکی
ته ویله شی قفل کرد. زۆریش شاد بوو که فیلی له کورپه کردوه.

له م لاوه کورپه زوورنای تووراند. ئه سپه که گوتی له دهنگی زوورنایه بوو؛
له پیشدا ته ناف و هه وساری پساند له پاشان به له قه ده رگای ته ویله شی
شکاند و هاته ده ری و به ره و مهزرا رایکرد.

به ره به ره هه و تاریک بوو شه و به سه ردا هات. کورپه ئه سپه کانی کو کرده وه
و به ره و کوشکی شا گه راوه و هه ر سه د ئه سپه ی داوه ده ست شا. شا زۆر
پیی ناخوش بوو؛ به لام به سه ر خو ی نه هیتا. رۆژی سیهه م شا تووره که یه کی
گه وه ی دایه ده ست کورپه و پیی وت ده بی ئه م تووره که یه پر که ی له درۆ،
ده نا ته میت ده که م.

کورپه تووره که که ی وه رگرت؛ سه ری پیدا کرد و دهستی کرد به درۆ وتن.
هه ر وتی و رستی و رستی؛ به لام تووره که پر نه بوو. کورپه به خو ی وت
ئه وه نده ی درۆم وت و وت که لکی نه بوو و تووره که پر نه بوو، ئه م که ره ته
قسه ی راست ده که م به شکم تووره که پر بیت.

کورپه دهستی کرد به گه رانه وه ی سه ربوردی خو ی که چۆن مه جبوور بووه
سه د که رویشک له مهزرا بله وه پینتی و چۆن شازن هات و ده یه وه ویست
کلاوی بکاته سه ر. شا دهستی کرد به پیتکه نین. له پاشان کورپه چۆنیه تی
بردی ئه سپه که ی بو مهزرایه گه راره و باسی کرد که چۆن شا هاته مهزرا
هه تا هه لیکه له تینتی و ئه سپیکه ی لی بستیتنی و ئه و توانی ئه سپه که له شا
بستیتیتته وه.

کاتی گه یشته ئیره، شا تووره بوو و نه راندی:

«ده رگای تووره که که داخه، تووره که که پر بووه.»

شا چی دیکه ئیزنی نه دا کورپه تا قه وشه یه ک قسان بکات. شا که
دۆراند بووی، ئیدی چاره یه کی نه بوو؛ ئیزنی دا کورپه له گه ل کی شه که یدا
زه ما وه ند بکات.

ئەو كۆرەي بوو بە شا

ئىدى وزەى نەما و بەرئى كەوت و رۆيى تاكو خۆرئاوا بوو. لە دارىك وەسەر كەوت و خۆى بەرئىسمانىك بەدارەكەو بەستەو تا نەكەوتتە خوارەو. ھەر لەو سەرە شىوى خۆى خوار، شىو كەشى نانى جۆين و پەنير و شىرى بزن بوو. لە دوايە بۆى خەوت و ھەمىسان سبەينى بەرئى كەوت و رۆيى و رۆيى و رۆيى، ھەتا شو بەسەرداھات و ديسان لە سەر داران خەوت. چوار رۆژان رۆيى بەلام ھەر لە دارستاندا بوو، ھەتا رۆژى پىنجەم گوئى لە دەنگى داركونكەرەيەك بوو. بەرەو دەنگەكە چوو و لە ناكاودا بۆى دەر كەوت دارستان تەواو بوو و لە دوورەو شارىك ديارە.

كۆرە رۆيى تا گەيشتە شارەكە. شارىكى شياوى سەير كۆرەن بوو و كۆرە دەستى كرد بە تەماشاشا و سەيرانى شار و شەقام و بازار و خەلكى. بەلام لىي روون بۆو خەلكى زۆر خەمىن و دلتنەنگن و پارچەى رەشيان لە ديواران داو. لە كابرايەكى پرسىار كرد:

«ئەرى كاكە ئەو بەر خەلكى ئەم شارە خەمىن و دلتنەنگن؟»

كابرا وتى: «وا ديارە خەلكى ئەم شارە نىي و ھەوالى ھىچت نىيە. ئەژدېھاي جادوو سبەينى كچى شا دەگەل خۆيدا دەبا. ھەموو سالى دەبى كچىك بەدەينە ئەم ھەژدېھايە، ئەگىنا شارەكە وەك بەرى دەست تەخت و خاپوور دەكا. ئەمسال بەپشك ھەلاوشتن نىوى كچى شا و بەر كەوتوو.»

كۆرە پرسىارى كرد: «ئەى بۆچى كەسىك دەگەل ھەژدېھاكە بەشەر نايە؟»

كابرا وتى: «كەسىك نىيە زات و ورى شەر كردنى دەگەل ھەژدېھاي ھەبى. با وەكو شا ھەر كەسى نازايەتى ئەو ھەبى ھەژدېھاكە بكۆژى. ھەم كىژەكەى خۆى دەداتى و ھەم دەيكاتە جىنگرى خۆى.»

كۆرە وتى: «من دەگەل ئەم ھەژدېھايە بەشەر دىم. من بەرە بۆ لای ئەو.»

كاتى شا ئاگادار كرا كەسىك ھاتوو و ورى شەر كردن دەگەل ھەژدېھاكە

لە زەمانى زوودا، لە نىو دارستانىكى چر و پردا كابرايەك لەگەل سى كۆرى خۆيدا دەژيا. ئەم باوكە كۆرانى يەكەم و دووھەمى خۆى خۆش دەويست؛ بەلام كۆرە بچووكەكەى خۆى كەمتر بەلاو خۆشەويست بوو. ھەر بەم ھۆبەو بەر گەورەكان لەگەل ئەم برا بچووكە خراپ دەجوولانەو. ھەموو كارە چەتون و دژوارەكانيان بەو دەكرد، ھەر خوار دەمەنىيەكى پىيان خۆش نەبايە، دەياندا بەم. ھەر جلو بەرگى پىيان جوان نەبايە و لەبەريان نەكردبايە، دەيانھاويشتە بەردەمى ئەو ھەتا لەبەرى كات. ھەر كاتى ئەم برايە قسەى دەكرد، براكانى دىكە گەپيان پىدەدا.

كارى ئەم كۆرە بزن لەو ھەراندن بوو. مەجبوور بوو ھەموو رۆژى بزنەكان بۆ لەو ھەراندن بەرى بۆ مەزرا. ھەموو رۆژى ئەمە كارى بوو و لەبەرئەو ھى كاتىكى زۆر بەتەنبا بوو، زۆرى فىكر دەكردەو و دللى پىو بوو جىھانى ئەو لای دارستان بدىنى. رۆژى لە رۆژان كە بزنەكانى بردبوو بۆ لەو ھەراندن،

هه‌یه، زۆر شادمان بوو و مهرجی به‌ست کورپه هه‌ر چه‌کیکی بیهه‌وی، شا بیداتی: ته‌ورداس، شیر، پم، گۆپال. به‌لام کورپه ته‌وری هه‌لبژارد و وتی:

«من هیمان له‌وانی دیکه که‌لکم وه‌رنه‌گرتوه، به‌لام چه‌شنی کاری ته‌ورداس ده‌زانم.»

کورپه ته‌ورداسیکی هه‌لگرت. بۆ به‌یانیدا شا کچه‌ی برد بۆ دارستان و به‌زنجیر به‌داریکه‌وه‌ی به‌ست. شا له‌ پاشان به‌چاوی گریان و دلنی خه‌مباروه له‌گه‌ل کچه‌ مالئاوایی کرد. کچه‌ش گریا. به‌لام کورپه پیتی وت مه‌ترسی و خه‌یالاتی خراب نه‌کا. کورپه له‌ پاشان پریکی دار و پووش و په‌لاش کۆ کرده‌وه و ناگریکی ساز کرد، هه‌تا خۆی گه‌رم کاته‌وه. له‌ پاش چه‌ند خوله‌کی سه‌ر و پۆتراکی هه‌ژدیها ده‌رکه‌وت. هه‌ژدیهاکه نه‌عه‌ته‌ی به‌سامی لیده‌دا و ده‌هاته پێشینی. کچه‌ زۆر ترسابوو، له‌ جیتی خۆی نه‌جوولاوه. به‌لام کورپه ده‌ستی راگرت تاکو هه‌ژدیهاکه نزیک بۆوه و له‌و کاته‌دا کۆلکه‌ داریکی ناگرینی هاویشته نیتو زاری هه‌ژدیهاوه. هه‌ژدیهاکه له‌ نیشدا زیاتر زاری کرده‌وه و کورپه‌ش ناگریکی زیاتری کرده‌دم و زاریبه‌وه. هه‌ژدیها نه‌عه‌ته‌ی لیده‌دا و به‌سه‌ر عه‌رزدا ده‌تلاوه. کورپه ده‌ستی دایه ته‌ورداس وه‌ک ئه‌وه‌ی دار بشکینتی، هه‌ژدیهاکه‌ی له‌ت و په‌ت کرد. کچه‌ که‌ له‌ هه‌وه‌لرا له‌ ترسان زبانی له‌ گۆکه‌وتبوو، ئه‌م که‌په‌ته‌ له‌ خۆش‌حالی‌دا ده‌گریا.

خۆرئا‌ابوو. شا و ده‌ست و پیتوه‌نده‌کانی هاتن بۆ دارستان و کاتی که‌چه‌یان به‌زیندویی دیت نه‌یانده‌زانی پیتکه‌نن یان بگرین.

شا هه‌ر وه‌کو مهرجی به‌ستبوو زه‌ماوه‌ندیکی گه‌وره‌ی گرت و کچه‌که‌ی پێشکه‌شی کورپه کرد. کیژی شا و کورپه به‌بێک پیکه‌وه به‌خیر و خۆشی ژیانان گوزه‌راند و له‌ پاشان کورپه بریاری دا سه‌رپک له‌ مائی بابی بدا. ده‌بجا ده‌گه‌ل خێزانی سواری فایتوون بوون و به‌ره‌و دارستان وه‌رئ که‌وتن.

کاتی گه‌یشتنه‌ نیزیکی مائی کورپه، کورپه لیباسی شایانه‌ی له‌به‌ردا بوو، ئه‌وانه‌ی داکنه‌ند و هه‌مان جلوه‌رگی فه‌قیرا‌نه‌ی زووی خۆی له‌به‌ر کرد شازاده‌ خانی فیر کرد چی بکات. شازاده‌ خانم زووتر له‌و چووه‌ مائی ئه‌وان. کورپه‌ش بزنه‌کانی له‌ دارستان دۆزیبه‌وه و وه‌کۆی کردنه‌وه و به‌ره‌و مائی به‌رئ که‌وت. براکانی کاتی ئه‌ویان دیت وتیان:

«هه‌تبه‌وه ته‌وه‌زله‌ تا ئیستا له‌ کۆی بووی؟»

کورپه وتی: «هه‌ر له‌م ده‌ور و به‌رانه.» له‌ پاشان سلای له‌ بابی کرد و وتی:

«چووبوومه‌ شار و مرۆبه‌کی زۆرم دیت و ئه‌وان به‌ریزه‌وه له‌گه‌ل من جوولانه‌وه.»

بابی وتی: «له‌ بری ئه‌م قسانه‌ شیری بزنه‌کان بدۆشه؛ چونکه‌ شازاده‌ خانمیکمان لی میوانه.»

کورپه به‌سه‌ر خۆی نه‌هینا و وتی: «چه‌ند رۆژی که‌ له‌ مال نه‌بووم ئه‌م بزانه‌ هار بوون و ئیستاش شیر ناده‌ن؛ شازاده‌ خانم و مازاده‌ خانمیش ناسن.»

کورپه له‌ پاشان چووه‌ ژووره‌وه هه‌تا خواره‌مه‌نیبه‌ک بخوات. له‌سه‌ر مین دانیشته‌. هه‌ر ته‌ماشای شازاده‌ خانمیشی نه‌کرد که‌ به‌ره‌و‌رووی ئه‌و ده‌گه‌ل قه‌ره‌واشه‌که‌ی له‌ شانی ناگریکدا دانیشته‌بوون. کورپه مل‌چه‌ مل‌چ ده‌ستی کرد به‌نان و په‌نیر خواردن.

چه‌ند خوله‌کی دواتر که‌ دایکی خواره‌مه‌نیبه‌کی ساز کردبوو، به‌براکانی کورپه‌ی وت بیبه‌ن بۆ شازاده‌ خانم. به‌لام ئه‌وان له‌ روویان هه‌لنه‌ده‌هات؛ کورپه وتی: «ئه‌مه‌ خۆ هیچ نییه‌، بیده‌ن به‌من بۆی به‌رم.»

کورپه کاسه‌ چیشتی هه‌لگرت و له‌به‌رده‌می شازاده‌ خانمدا توند

"پاشه کی بۆ ئەم ئەفسانانە"

دیسان ئەفسانە؟

لە خەزینە ی فۆلکلۆردا - وەکو گەنجیکی بچ کۆتایی - رەنگە شیرینترین بەش ئەفسانە بچ. ئەفسانە لە زاتی خۆیدا خەون و خولیای عەدالەت و رزگاری و یەكسانی خوازی جەماوەرە بەگشتی و مرۆفی ئاساییبە بەتایبەتی. بەداخووە ئەوەندە فەرھەنگی زارەکی مرۆفی کورد دەوڵەتمەندە - بەتایبەت لە بەستینی ئەفسانەدا - ھەزار ئەوەندە و بگرە زیاتر زانستی ئەفسانە ناسیمان ھەژار و لاوازە. «ولادیمیر پراپ» - ئەفسانەناسی رووسی - دەبیژێ: «لە حالیکدا زانستگەلی وەکو فیزیکی و کیمیا و ماتماتیکی، خاوەنی پۆلین کردنی ریک و پیک و زاراوەی یەگرتوون و لە کۆنگرە زانستی و پسیۆپییەکاندا دەنوسرێنەو و لە لایەن مامۆستانەو بە بۆ قوتابیان دەگوازێنەو؛ کاریکی ئاومان نە لە چیرۆک و نە لە ئەفسانەکاندا نییە و جۆرانجۆری و ئالۆژیوونی کەرەسە ی کار و بیچم و چارەسەرکردنی گێروگرفتیی ئەفسانە بەوردی ھەر دئی و دژوارتر دەبێ.» ئەمە ھاواری مامۆستایەکی گەورە ی بواری ئەفسانەناسین لە ولاتیکی پیشکەوتووی وەکو رووسیا دایە؛ جا ئیمە ی کورد کە نە سەدی یەکی ئەفسانەکانمان کۆ کردۆتەو و نە هیچ کاریکی پسیۆرانیەمان لەسەر کردوون، حال و بالمان لەم بەستینەدا دەبێ چۆن بچ؟ ئەوەتا ھەر بەھۆی ئەم بچ موبالاتییەو کە چیرۆک نووسینی کوردی لە پاش نیتزیکە ی سەد سال ھوێل و تەقەلای نووسەرانیمان ناچیتە قەوارە ی ھونەری پەسندەو و مۆرکی کوردی پیتوہ نانوسێ. ھاوار و رەنج زۆرە و دەرفەت کەم، مرۆفی ئیمە خەون و خولیایکانیان لە قەوارە ی ئەفسانەدا دەرپرێو و ئەفسانەکانمان لیۆرپێژە لە جوانی و ھونەر و عەدالەت و رزگاربخوازی و بگرە

بەمیتزەکەیدا کوتا. واشی بەمیتزدا کوتا، چیشتەکە بەسەر میتزەکەدا پڑا. شازادە خانم وەپیتکەنین کەوت. بەلام دایکی کورپ نارپەحەت بوو وتی: «کورپ بەم کارانەت ئابروومان دەبە.»

کورپ وتی: «شازادە خانم نارپەحەت نابێ؛ شایکە خەریکە پیتدەکەنی.»
لە پاشان کاسە ئاشی بردە پیتشی و لەسەر میتزەکە ی دانا. ئاش بەسەر لیباسی شازادە خانمدا پڑا. کورپ وتی: «نارپەحەت مەبن، ئەو جلوپەرگی زۆرە و بایەخی ناداتی.»

بەلام شازادە خانم لەم گالتە و گەپ و گەمە ی بەجاری وەپیتکەنین کەوتبوو. ئەوەندە باب و دایکی کورپ زیاتر قەلس و توورە دەبوون، کورپ زیاتر ترشیت بازار ی دەردینا. ھەتا شازادە خانم وتی: «من خۆشم لەم لاوہ ھاتووە؛ ھەوالب بۆ بابم دەنیرم و دەلیم دەمەھوئی دەگەل ئەم کورپدا زەماوەند بکەم.»

دای و باب و براکانی کورپ لە سەرسورماندا نەیان دەزان ی چی بلین. کورپەش دەست ی جلوپەرگی زۆر جوانی لەبەر کرد. قەلەفەتی راست وەکوو شازادە یەکی لیھات و ئەمجار تەواوی بەسەرھاتەکە ی بۆ دای و باب و براکانی گێراوہ و پیتی وتن لە دەست ئەوان توورە و نارپەزا و نارپەحەت نییە. سەوقاتیکی زۆری پیشکەش کردن و لە پاشان لەگەل خیزانیدا گەرانەوہ بۆ کۆشکی خۆبان.

تاکو ئەو جیتیە ی ئیمە ھەوالمان ھە یە ئەم کورپ و شازادە خانم ھیمان بەخیر و خۆشی ژبان رادەبویرن.

قوتابخانه‌ی یه‌کن بۆ ئەفراندن و داهیتانی جوانی و فیتراکاری و یه‌کسانی و برابره‌تیخوازی. له ئەفسانه‌دا زۆرجار «شا» زالم و بچ خیره و جه‌ماوه‌ر له ناخۆشه‌و‌یستی‌یان به‌وه‌جاخ کو‌تیر‌یان ده‌چو‌ینی و هه‌موو وه‌سفی ئەفسانه ده‌بیته‌ ئاواتخوازی بۆ له‌ دایک بوونی شازاده‌یه‌ک که‌ پیاو‌چاک و مرۆ‌په‌روه‌ر و داد‌گه‌ر بیت. هه‌ر کاتی‌کیش زو‌لم و زۆری حاکی‌ک له‌ پاده‌ی تابشت تی‌په‌ری، ئەوا شا یان حاکی‌ک به‌دیو و ئەژدیها ده‌شو‌به‌یتن و جه‌ماوه‌ر ده‌سته‌و دۆ‌عای سه‌ره‌له‌دان و پاره‌رینی سوار‌چاکی‌کی جوامی‌ر و ئازا ده‌بن هه‌تا پاره‌ری و ناحه‌زی «پاشا، دیو، ئەژدیها، جادووباز» له‌ سه‌ر پرووی زه‌وی بس‌پیته‌وه‌. ده‌با خو‌مان زۆر یه‌خسیری را‌قه‌ی واتای ئەفسانه‌ نه‌که‌ین، له‌ به‌رئه‌وه‌ی له‌ کورته‌ و تارێ‌کدا نا‌کری و ناتوانین ئەم شیکاری‌یه‌ به‌ئا‌کامی‌ک بگه‌یه‌نین. وه‌لسا‌س «میلەر» ئەفسانه‌ناسی ئەورو‌پی بۆ ناسین و سه‌ره‌نده‌ری له‌ ئەوسانه، ئەفسانه‌کان به‌گشتی له‌ سێ ده‌سته‌دا پۆ‌لین ده‌کا:

۱- ئەفسانه‌ی په‌ری و جندۆ‌که.

۲- ئەفسانه‌ی ژبانی رۆ‌ژانه.

۳- ئەفسانه‌ گه‌لی سه‌بارده‌ت به‌گیانله‌به‌رانی بی‌جگه‌ له‌ ئینسان وه‌کی بال‌ندان و حه‌یوانات.

به‌لام ئەم پۆ‌لین‌کردنه‌ له‌ لایه‌ن که‌سانی وه‌ک ئافاناسی‌ۆف نووسه‌ری رووسیا که‌ زیاتر له‌ چوارده‌ ئەفسانه‌ی کو‌کردۆ‌ته‌وه‌ و بلاوی کردوونه‌وه‌، په‌فز کراوه‌ته‌وه‌. له‌ به‌رئه‌وه‌ی که‌ هه‌ر چاو له‌ که‌سیتی ئەفسانه‌ کراوه‌؛ که‌چی ده‌پایه‌ بنه‌ماش (structure) له‌ به‌ر چاو گیرابایه‌. ناسینی ئەفسانه‌ و سه‌رده‌ره‌یتان له‌ پۆ‌لین‌کردن و واتا‌کان و چی‌ژبهردن له‌ جوانی هونه‌ری و خه‌یالات و خولیا‌کانی نی‌و ئەفسانه‌ ئه‌رکی نووسه‌ران و دایک و باب و مامۆ‌ستایانه، چونکه‌ گه‌یرانه‌وه‌ی ئەفسانه‌ وه‌ک کاری ئەده‌بی بۆ کو‌مه‌لگا - نه‌ک هه‌ر زا‌ره‌کی، به‌لکو‌ به‌نووسینه‌وه‌ و بلاو‌کردنه‌وه‌ و را‌قه‌کردن له‌

قه‌واره‌ی کتیب و بلا‌قۆ‌کدا له‌ لایه‌ن نووسه‌رانه‌وه‌ - هه‌روه‌ها ئەفسانه‌ خو‌تیندنه‌وه‌ و گه‌یرانه‌وه‌ له‌ لایه‌ن دای و با‌هوه‌ بۆ مندال‌نیان و له‌ لایه‌ن مامۆ‌ستایانه‌وه‌ بۆ قوتابیان تی‌فکرین و هه‌ستی ئەده‌بی و هونه‌ری و جوانی ناسین و هه‌ست و سو‌زی جوامی‌ری و رزگاری‌خوازی و یه‌کسانی و یستی و داد‌په‌روه‌ری له‌ نه‌وه‌ی داها‌تووماندا به‌هیتز و نه‌مر ده‌کات و مندال‌ان و لاوه‌کا‌مان به‌ره‌و که‌له‌پووری نه‌ته‌وایه‌تی و کاری‌کی با‌یه‌خدا‌ر رینوینی ده‌کات و هه‌روه‌ها خه‌یالات په‌روه‌ری هونه‌ری و ئەده‌بی به‌هیتز ده‌بی.

کورتی ب‌په‌ینه‌وه‌، بۆ وینه‌ له‌ ئەفسانه‌ی «شازاده‌ی به‌ئمه‌گ» دا که‌ دوا به‌دوای ئەم تاره‌ ده‌یخو‌تینه‌وه‌ جاری‌کی دیکه‌ش بانگاشه‌ی داد‌په‌روه‌ری و ئەمه‌گداری و جوامی‌ری ده‌گاته‌ گو‌یمان و که‌ره‌تی‌کی دیکه‌ش خو‌زیا و هیوا و چاو‌ه‌نواری‌بوونی پیاو‌چاک و رزگاری‌خواز له‌ ئەفسانه‌دا ده‌نگ و په‌نگ و ده‌داته‌وه‌ و کاری‌گه‌ری به‌سه‌ر هه‌ست و سو‌ز و ده‌روو‌مانه‌وه‌ ده‌بی. بی‌نای ئەفسانه‌که‌مان له‌ سه‌ر به‌ره‌ره‌کانی نی‌وان خیر و شه‌ر و کو‌یلا‌یه‌تی و رزگاری دامه‌زراوه‌. ئەم ئەفسانه‌یه‌ به‌پیتی پۆ‌لین‌کردن ده‌چیته‌ ریزی ئەفسانه‌ی جنۆ‌که و په‌ری‌یه‌وه‌. «شا» سه‌مبۆ‌لی دل‌ره‌قییه‌ و به‌بی هیچ به‌زه‌یییه‌ک مندالی خه‌لک ده‌داته‌ ده‌ست جامباز و دیو‌تیک و دل‌سو‌زی بی‌جگه‌ له‌ خو‌ی و په‌ل و پایه‌ و مال و مندالی خو‌ی، بۆ هیچ که‌سیتی دیکه‌ نییه‌. جامباز و جادو‌و‌گه‌ر و دیو‌پوخساری شاراوه‌ یان پوخساری دووه‌می شایه‌ و ئەم دیو و ئەو دیوی پاره‌یه‌کن. کیژی کو‌یله‌ی جامبازی دیو، ده‌گه‌ل شازاده‌، رۆ‌له‌کانی ولات و کو‌مه‌لگان و چاوی ئاوات و هیوای خه‌لک بۆ دوا رۆ‌ژی روون و رزگاری‌بوون له‌ ده‌ست بچ به‌زه‌یی پاشا و زو‌لم و خراپه‌ی ئا‌کار و کرده‌وه‌ی ئەو که‌ لی‌رده‌دا له‌ کرده‌ی جامبازدا به‌رچاو ده‌که‌وی، له‌ نه‌وه‌ی لاو و به‌ره‌ی داها‌توو. کرده‌وه‌کانی جادووباز و ئەو سێ مه‌رحه‌ی بۆ شازاده‌ی داده‌نی هه‌مان بیداد‌گه‌ری و تالان و پرۆیه‌ که‌ وا له‌خه‌لک و جه‌ماوه‌ری ئەوان سه‌رده‌م کراوه‌. ئەم ئەفسانه‌یه‌ ته‌ژی رووداو و

که لاوی خهون و خه یالات و داهینانی هونه ریبه. ههر له راپه رین و به ریکه وتنی شازاده بو رزگارکردنی کیژ هه تا کوتایی ئه فسانه، رووداو له پاش رووداو و لیتقه و مان به دوای لیتقه و ماندا قوت دهنه وه و خوینهر به چیتژ و تامه زرۆییبه وه به ناخی ئه فسانه دا شور ده بیتته وه.

باوه کو ئه سلی ئه فسانه که و گرداری کتیبه که ئی رووسیانی، به لام به بی ئه م ئامازه به هیچ که سی سه رهنده ری رووسی بوونی ئه م به ره مه ناکات. بوچی و له بهرچی؟ چونکه قسه ی دلی گه لان به که. خوژیا و خهون و خو لیاکان به کن. بهو خوژیا به وه ئاو رپیک له ئه ده بی زاره کی و که له پووری خو مان بدهینه وه و فولکلوره که مان گرد و کو کهینه و بهو هیوایه ی زانستی ناسینی میراته که مان بی و ناسینیکی زانستی مان له سه ر میراته که مان هه بی.

حوسین شپه به گی

پیرست

7	..... داربری دلۆقان
9	..... ورچ و کیژی دلۆقان
15	..... ئاوینه ی جادوو
27	..... بالنده ی سپی
39	..... پاشای کارگه کان
49	..... راویژکاری فره زان
63	..... شازاده ی به ئه مه گ
79	..... که رویشکه وان
87	..... ئه و کوپه ی بوو به شا